

ISSN 1898-9624

egzemplarz bezpłatny

październik
2008 r.

nr 10

Biuletyn

PIŚMIENNIK INFORMACYJNY AKADEMII GÓRNICZO-HUTNICZEJ

A photograph of an inauguration ceremony. A man in a dark academic cap and a white fur-trimmed robe is presenting a ceremonial sword to a young woman in a dark academic gown. Other students in gowns are visible in the background.

Inauguracja 90. Roku
Akademickiego w AGH
4 października 2008

Inauguracja 90. Roku Akademickiego w AGH

4 października 2008 r.

for. ZS

for. ZS

for. ZS

Nowy rok czas zacząć...

Fragmety przemówienia rektora AGH prof. Antoniego Tajdusia wygłoszonego podczas uroczystego posiedzenia Senatu AGH z okazji inauguracji 90. roku akademickiego w dniu 4 października 2008

Pierwsze słowa mojego wystąpienia chciałbym skierować do wszystkich pracowników i studentów naszej Alma Mater. Chcę Wam niezwykle serdecznie podziękować za miniony rok – za ogromne zaangażowanie, za wkład i poświęcenie wniesione w rozwój Naszej Uczelni. Dzięki Wam i Waszej pracy to był dla nas kolejny bardzo dobry rok. Rok, w którym konsekwentnie realizowaliśmy założenia dynamicznego rozwoju naszej Akademii rozpoczęte 3 lata temu. Na progu poprzedniej kadencji przedstawiliśmy program i zaproponowaliśmy konkretne działania, których celem było istotne wzmocnienie pozycji naszej uczelni zarówno w kraju, jak również w Europie i Świecie. Zasadniczym celem tych działań jest budowa nowoczesnej, otwartej i przyjaznej uczelni na miarę XXI wieku. Wiedzieliśmy doskonale, że cel ten możemy osiągnąć tylko przy zaangażowaniu całej społeczności akademickiej i się nie zawiedliśmy. Jeszcze raz bardzo Wam za to dziękuję.

W kolejnych latach musimy dalej konsekwentnie wzmocniać pozycję naszej uczelni przy zgodzie i pełnej akceptacji całej naszej społeczności pamiętając o lacińskiej maksymie: „Ibi victoria, ubi Concordia” – Tam zwycięstwo – gdzie zgoda.

... Ponowny wybór na rektora Akademii, jest dla mnie niewątpliwym zaszczytem ale i dowodem, że droga którą wspólnie 3 lata temu wytyczyliśmy jest słuszna. Chciałbym szczególnie serdecznie podziękować ustępującym prorektorom oraz dziekanom poprzedniej kadencji a także prodziekanom i kierownikom katedr. Dzięki bardzo dobrej pracy zasługujecie nie tylko na słowa uznania i podziękowania ale także na burzliwe oklaski. Wybranych na nową kadencję prorektorom, dziekanom i prodziekanom życzę osiągnięć i sukcesów na miarę swoich poprzedników. Jestem pewien, że Im będziemy bić brawo za cztery lata...

... Mogę z satysfakcją powiedzieć, że pomimo spadku ilości kandydatów na studia w Polsce oraz obserwowanego od kilku lat zmniejszenia się zainteresowania studiami inżynierskimi, na naszą uczelnię co roku zgłasza się coraz więcej kandydatów chcących studiować i co istotne są to w przeważającej większości dobrzy kandydaci, z wysokimi ocenami osiągniętymi na maturze. Wśród młodzieży można zaobserwować swoistą „modę na AGH”. Myślę, że wynika to z wypracowanej wysiłkiem kilku pokoleń pracowników wysokiej pozycji AGH w dziedzinie kształcenia, znacznych osiągnięć naukowych, dużego potencjału intelektualnego i rozwiniętej infrastruktury...

... Na bieżący rok akademicki przyjęliśmy ponad 10000 studentów na studia stacjonarne i studia niestacjonarne. Uznajemy to za ogromny sukces. Ten sukces jest także wynikiem naszej znacznej aktywności w kontaktach ze szkołami średnimi. Objęliśmy bowiem patronatem ponad 250 szkół średnich i dla lepszego przygotowania kandydatów z zakresu matematyki, fizyki i chemii zorganizowaliśmy tzw. „Rok zerowy”. Uruchomiliśmy także liczne kursy e-learningowe, by odległość między uczelnią, a miejscem zamieszkania przyszłych studentów, która niejednokrotnie jest barierą – stała się sprawą drugorzędną.

Sięgamy nawet głębiej – do gimnazjów by już od najmłodszych lat edukacji zaszczerpić w umysłach zamilowanie i fascynację przedmiotami ścisłymi.

Ogromny nacisk położyliśmy na kształcenie w językach obcych. Na tym polu jednak jeszcze mamy wiele do uczynienia, albowiem założyliśmy sobie ambitny plan. Docelowo chcemy aby każdy kierunek studiów prowadzony w AGH w języku polskim, przynajmniej na drugim stopniu kształcenia prowadzony był równoległe w języku obcym. Jest to warunek konieczny dla atrakcyjności naszej oferty kształcenia na rodzimym oraz europejskim rynku edukacyjnym. To po prostu wymóg czasu i musimy takie programy wdrożyć. Stopniowo wzrasta ilość studentów zagranicznych na naszej Uczelni, choć nadal wiele jest do zrobienia w tej dziedzinie.

Bardzo ważnym elementem kształcenia są studia doktoranckie, bowiem mają zasadniczy wpływ na rozwój kadry naukowej. Jest faktem, że konkurencyjność kariery naukowej, wobec perspektywy dobrze płatnej pracy po studiach technicznych, w ostatnich latach spada. Tymczasem nasz kraj potrzebuje prężnych i doskonale wykształconych młodych ludzi. Aby przeciwdziałać temu niekorzystnemu zjawisku, chcemy wprowadzić cały system wsparcia finansowego oparty o fundusze unijne i odpowiednie granty dla doktorantów.

Obserwujemy ogromny rozwój studiów podyplomowych. Zwiększa się nasza oferta ale co najważniejsze liczba słuchaczy. Na ponad 80 proponowanych kursach kształci się blisko 3000 osób i ich liczba z roku na rok dynamicznie rośnie.

Spis treści

Nowy rok czas zacząć...	3
Elektroenergetyka – problemy i wyzwania	4
Akademia zapatrzona w przyszłość	6
Jubileusz 10-lecia Wydziału Matematyki Stosowanej	9
Jubileusz Profesora Stanisława Mrowca	11
Metal Forming '2008	12
Szkoła Mikroskopii Elektronowej	13
Problemy ochrony środowiska na wydziale IMiR	15
Studenci z Chin...	16
Medale i nagrody	16
Notatki z Internetu 2008	17
Wizyta gości z Aachen University	17
Wyróżnienie dla pracownika	
Katedry Telekomunikacji AGH	18
Seminarium polsko-japońskie	18
Nowa aula na Wydziale GGIŚ	19
Nowa sala dla Wydziału GGIŚ	19
Jak chronić własność intelektualną AGH na terenie Polski	20
Meksykanie w AGH	21
III Krakowska Konferencja Młodych Uczonych	22
Kalendarium rektorskie	23
Dni Jana Pawła II	24
Wybrane z prasy	24
Wspomnienie o prof. dr hab. inż. Józefie Kozielskim	26
Moralne dylematy społeczeństwa polskiego	27
Medale Komisji Edukacji Narodowej	27
Projekt AGH – PK UNESCO	28
Smak wiedzy	28
W rytmie ogniska 2008	29
Forum Kół Naukowych	30
Wesołe Święta Dzieciom	31
Żyła AGH w remoncie	32
Stypendia RWE	32
Zarząd Stowarzyszenia Wychowanków został ukonstytuowany	33
Z Wiesławem Ochmanem w drugie dziesięciolecie	34

ISSN – 1898-9624

„Biuletyn AGH” – Magazyn Informatyczny Akademii Górniczo-Hutniczej nr 10, październik 2008 r.

Redaguje zespół:

Zbigniew Sulima (redaktor naczelny),
Stali współpracownicy: Anna Kryś-Dyja,
Małgorzata Krokoszyńska, Zespół ds.
Informacji i Promocji

Adres redakcji:

AGH, paw. A-0, pok. 16
al. Mickiewicza 30,
30-059 Kraków, tel. (12) 617-34-49
bip_agh@agh.edu.pl
www.biuletyn.agh.edu.pl

Opracowanie graficzne, skład:

Scriptorium „TEXTURA”
e-mail: textura@krakow.home.pl

Druk:

Drukarnia „Kolor Art” s.c.
ul. Kotlarska 34, 31-539 Kraków

Kolportaż:

Sekretariat Główny AGH i redakcja

Nakład: 2200 szt. bezpłatnych
Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adjustacji tekstów.

Na okładce: Immatrykulacja studentów pierwszego roku z wszystkich wydziałów AGH, podczas uroczystego posiedzenia senatu AGH w dniu 4 października 2008 r. – fot. Z. Sulima

Ostatnio wzmocniliśmy naszą ofertę studiami Master of Business Administration (MBA) oferowanymi wspólnie przez Wydział Zarządzania AGH i Colorado State University. Wspólnie stworzyliśmy niezwykle ambitny program studiów. To ważne, bowiem tytuł MBA cieszy się szerokim uznaniem na świecie i jest ważnym elementem rozwoju wysokokwalifikowanej kadry...

...Mocną stroną naszej Uczelni pozostaje działalność naukowo-badawcza. Pozyskujemy dużo projektów badawczych, celowych i zamawianych. Na uznanie zasługują zaangażowanie i aktywność pracowników w poszukiwaniu nowych źródeł pozyskania przychodów – szczególnie w ramach funduszy unijnych, strukturalnych oraz zleceń z przemysłu.

...Powołaliśmy dwa bardzo ważne ciała doradcze Uczelni: Konwent oraz Radę Społeczną. W obydwóch znalazło się wielu wybitnych przedstawicieli polityki i biznesu, co powinno stworzyć sprzyjającą aurę wokół naszej Uczelni. Liczymy również na pomoc w decyzjach zwłaszcza strategicznych. Ważnym wydarzeniem było utworzenie Fundacji dla AGH. Jej zadaniem jest wspieranie działalności Akademii, głównie przez pozyskiwanie funduszy, które będą wykorzystywane m. in. na pomoc socjalną dla studentów, stypendia dla zdolnej młodzieży, czy też na wspieranie działalności inwestycyjnej AGH.

...Chciałbym zwrócić się do naszej drogiej młodzieży, która będzie budować przyszłość tej uczelni i całego naszego kraju.

Niezmiernie się cieszę, że mogę Was przywitać w murach naszej Uczelni. Chciałbym aby AGH stała się dla Was miejscem niezwykle ważnym, drugim domem...

...Przed Wami jest ogromna szansa, bowiem wybraliście uczelnię techniczną. Nadszedł czas dla inżynierów to nie slogan, to fakt! Z deficytem wysoko wykwalifikowanych kadr inżynierskich boryka się nie tylko Polska ale także czołowe kraje Europejskie. To problem, który musimy rozwiązać ale i niesamowita perspektywa dla młodych ludzi, dla Was, którzy zdecydowaliście się kształcić w kierunkach technicznych. Z jednej strony dzięki ogromnej chłonności rynku, będziecie mieli okazję podjąć ciekawą i dobrze płatną pracę a z drugiej uczestniczyć w czymś większym, w budowaniu pozycji naszego kraju na arenie międzynarodowej. Wykorzystajcie dobrze ten czas!...

...Wszystkich pracowników i studentów Akademii Górniczo-Hutniczej zapraszam do pracy na rzecz budowy wspólnego dobra i pomyślności uczelni, bowiem od nas zależy jaki to będzie następny rok.

90-ty jubileuszowy rok akademicki 2008/2009 w Akademii Górniczo-Hutniczej uważam za otwarty.

Quod bonum, felix, faustum fortunatumque sit – Co niechaj będzie dobre, szczęśliwe, pomyślne oraz z pomocą losu owocne.

Z tej okazji całej społeczności akademickiej naszej uczelni składam życzenia sukcesów w pracy, szczęścia osobistego i pogody ducha...

Elektroenergetyka – problemy i wyzwania

przyczynek do wykładu inauguracyjnego

Podczas inauguracji roku akademickiego 2008/2009 wykład inauguracyjny na temat: *Elektroenergetyka – problemy i wyzwania* wygłosił dr hab. inż. Antoni Cieśla, prof. nadzw. W przygotowaniu tego wykładu, gromadzeniu materiałów i przygotowaniu prezentacji udział brali: dr hab. inż. Wiesław Nowak i dr inż. Szczepan Moskwa. Autorzy są pracownikami Katedry Elektrotechniki i Elektroenergetyki Wydziału EAIiE AGH.

W wykładzie nacisk został położony na techniczne aspekty elektroenergetyki. Po zdefiniowaniu systemu elektroenergetycznego jako zespołu urządzeń służących do wytwarzania, przesyłu i odbioru energii elektrycznej (rys. 1), krótko zostały omówione poszczególne elementy systemu.

Rys. 1. Schemat systemu elektroenergetycznego

Zostały sklasyfikowane źródła energii – zaznaczone na rysunku 1 jako system paliw. Bazując na klasyfikacji nośników energii przedstawionej na rysunku 2, zostały przedstawione problemy i perspektywy energetyki w aspekcie wyczerpywalnych, regenerowalnych i odnawialnych źródeł energii.

Rys. 2. Nośniki energii

Ograniczony czas wykładu nie pozwolił na szersze potraktowanie omawianych kwestii, tym bardziej uwzględnienie innych problemów. Celowe wydaje się więc uzupełnienie tego wykładu w postaci przyczynku, właśnie na łamach „Biuletynu” tym bardziej, że problematyka dotycząca energetyki, w tym elektroenergetyki, wzbudza w ostatnim czasie – w świetle pojawiających się komunikatów Urzędu Regulacji Energetyki, a także za sprawą polityków – ogromne zainteresowanie. Zbiegiem okoliczności – świadczącym o ważności i aktualności problemu – jest fakt, że wykład inauguracyjny z okazji inauguracji roku akademickiego 2008/2009 na Politechnice Śląskiej zatytułowany *Inteligentna energetyka: energetyka przyszłości, spadkobierczyni dziedzictwa elektryki* wygłosił prof. Jan Popczyk, postać znana i bardzo ceniona w obszarze energetyki polskiej.

Rozpoczniemy ten *Przyczynek* od podkreślenia znaczenia elektroenergetyki w bezpieczeństwie współczesnego, uprzemysłowionego świata. Mając na uwadze wykorzystywanie przez człowieka w codziennym życiu urządzeń zasilanych energią

elektryczną można się pokusić o stwierdzenie, że miarą rozwoju cywilizacyjnego społeczeństwa jest jego zależność od energii elektrycznej, a więc elektroenergetyki zapewniającej niezawodność zasilania.

Według Abrahama Masłowa, w hierarchii potrzeb człowieka, potrzeba bezpieczeństwa jest na drugim miejscu po potrzebach fizjologicznych. Jak zostało to powiedziane w wykładzie inauguracyjnym, współczesne społeczeństwo jako niezbędnych elementów do funkcjonowania potrzebuje informacji oraz energii. W tych obszarach musimy czuć się bezpiecznie.

Wielkie awarie energetyczne (ang. *Blackout*) oraz ataki terrorystyczne mające miejsce już w XXI w. pokazały, jak wielkie wyzwania są stawiane energetyce w aspekcie bezpieczeństwa narodowego. Tylko w 2003 roku awarie energetyczne które miały miejsce na terenie USA i Kanady oraz Europy dają pogląd o wadze problemu:

- 14 sierpnia 2003 r. – awaria w północno-wschodnich stanach USA i Kanadyjskich prowincjach Ontario i Quebec; 50 milionów ludzi bez zasilania,
- 23 września 2003 r. – awaria w południowej Szwecji i wschodniej Danii; 4 miliony mieszkańców o zapotrzebowaniu 4850 MW (w chwili awarii), były pozbawione energii elektrycznej przez prawie 7 godzin (ilość niedostarczonej energii oszacowano na 18 GWh),
- 28 września 2003 r. – awaria we Włoszech; największa awaria systemowa w historii UCTE, która dotknęła 55 milionów ludzi we Włoszech i przygranicznych kantonach szwajcarskich. Proces przywracania zasilania trwał do dwudziestu godzin i pracowało przy nim 10 tysięcy osób (ilość niedostarczonej energii oszacowano na 177 GWh).

Ponadto rosnąca świadomość ekologiczna społeczeństwa, „efekt cieplarniany” i działania środowisk proekologicznych stawiają przed elektroenergetyką kolejne wyzwania w zakresie wykorzystywanych paliw (coraz większy nacisk na OZE – odnawialne źródła energii), modernizacji infrastruktury i stosowanych rozwiązań technologicznych w pozyskiwaniu energii elektrycznej.

Unia Europejska, w których strukturach od 2004 roku funkcjonuje Polska, wzmogła swoje działania legislacyjne mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa energetyczno-ekologicznego, wprowadzając w życie między innymi *Pakiet energetyczno-klimatyczny*, którego główne cele przedstawiono na wykładzie (rys. 3). Możliwości i sposoby realizacji założeń tego pakietu były

Rys. 3. Priorytety Unii Europejskiej (reguła 3x20)

ostatnio dyskutowane na Szczycie Państw UE w Brukseli, między innymi ze względu na różnorodne struktury wytwarzania energii elektrycznej w państwach członkowskich (np. polska energetyka oparta jest w ok. 90% na generacji z węgla kamiennego i brunatnego).

Pakiet energetyczno-klimatyczny należy zatem rozpatrywać wieloaspektowo: uwzględniając aspekt innowacyjnych rozwiązań technicznych, ekonomikę przyjętych rozwiązań, ale także – a może przede wszystkim – problemy ekologiczne. Podejście do tych problemów ewoluowało na przestrzeni lat. Ewolucję tych zmian pokazano na rysunku 4.

62.25

W świetle poczynionych uwag, rozwój krajowego sektora wytwarzania energii elektrycznej powinien być zorientowany na osiągnięcie podstawowego trójkąta celów:

- bezpieczeństwa zaopatrzenia gospodarki kraju w energię elektryczną,
- efektywności ekonomicznej, decydującej o konkurencyjności na rynku energii,
- spełnienia coraz ostrzejszych wymagań ochrony środowiska.

Z tych względów główny nacisk powinien być położony na rozwój technologii węglowych, w pierwszej kolejności zaawansowanej technologii CCT (ang. *Clean Coal Technology*) a dalszej kolejności – technologii „zeroemisyjnej”. Bazą bowiem dla tych technologii są i jeszcze długo będą krajowe zasoby węgla kamiennego i brunatnego. Zdawać sobie trzeba jednak sprawę z tego, że bezpieczeństwo zaopatrzenia kraju w energię elektryczną najlepiej zagwarantuje zdywersyfikowana baza paliwowa, czyli tzw. „energymix” z odpowiednim udziałem węgla kamiennego i brunatnego, gazu (przede wszystkim ze złóż krajowych dla kogeneracji), energii jądrowej i rosnącym udziałem źródeł rozproszonych, zwłaszcza wykorzystujących energie odnawialne.

Pragnąc przybliżyć powyższe zagadnienia społeczności naszej Uczelni, Autorzy inicjują cykl artykułów poświęconych technicznemu, ekonomicznemu oraz ekologicznemu problemom i wyzwaniom stawianym współczesnej elektroenergetyce. Zamierzają więc w kolejnych numerach Biuletynu rozważać zarysowane problemy.

dr hab. inż. Antoni Cieśla, prof. AGH

dr hab. inż. Wiesław Nowak

dr inż. Szczepan Moskwa

Katedra Elektrotechniki i Elektroenergetyki Wydział EAIIE AGH

Rys. 4. Cele i ewolucja kryteriów strategii rozwoju systemu elektroenergetycznego

Akademia zapatrzona w przyszłość

Rozmowa z Jego Magnificencją prof. dr. hab. inż. Antonim Tajdusiem
Rektorem Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie.

Akademia Górniczo-Hutnicza inauguruje doniosły jubileusz 90-lecia istnienia. Jakie uczucia i jakie refleksje towarzyszą Panu Rektorowi w tym dniu?

Jestem wzruszony, że przypadł mi w udziale zaszczyt kierowania Akademią w okresie, gdy świętuje ona tak wspaniały jubileusz. Z jednej strony rozpira mnie duma z osiągnięć uczelni, z drugiej odczuwam troskę o to, by dorobek, który udało się nam wypracować od 1919 roku, zachować i nadal rozwijać.

Każda rocznica jest okazją do podsumowań. Gdyby odnieść to do człowieka, to można powiedzieć, że jest to sytuacja osoby wpatrzona w swoje odbicie w lustrze. Zastanawia się, czy ma powody być zadowolona ze swego wyglądu, co może zrobić, aby wyglądać jeszcze lepiej.

I jak wypada ocena Akademii?

Akademia rozpoczęła działalność jako uczelnia prowadząca jeden wydział. Dziś posiada 15 wydziałów i dwie jednostki międzywydziałowe. Studiuje na nich około 33 tysięcy młodych ludzi. Pod względem liczby studentów lokujemy się w grupie kilku największych uczelni technicznych w kraju. Biorąc natomiast

pod uwagę liczbę samodzielnych pracowników naukowych (profesorów i doktorów habilitowanych) zajmujemy pierwsze miejsce ex aequo z Politechniką Warszawską. Akademia cieszy się uznaniem w międzynarodowym świecie nauki. Najlepszym tego potwierdzeniem jest powierzenie nam organizacji zakończonego niedawno XXI Światowego Kongresu Górniczego – imprezy odbywającej się cyklicznie od 50 lat i będącej największym spotkaniem górniczej kadry menedżerskiej i naukowej na świecie.

Czy młodzi ludzie chcą studiować na Akademii Górniczo-Hutniczej? Młodzi wybierają teraz chętniej kierunki nietechniczne i jest to tendencja występująca w całej Europie.

Większość kierunków prowadzonych na naszej uczelni nie jest już bezpośrednio związana z przemysłem górniczym i metalurgicznym. Do tych kierunków należą m.in.: Informatyka, Elektronika i Telekomunikacja, Automatyka i Robotyka, Mechatronika. Uruchomiliśmy również Wydział Humanistyczny. Dzięki temu jesteśmy uniwersytetem technicznym w pełnym tego słowa znaczeniu. Na Zachodzie uniwersytety techniczne

przekształcają się w klasyczne uniwersytety. My również podążamy w tym kierunku, co oznacza, że w przyszłości będziemy uniwersytetem, w którym większość wydziałów będą stanowiły wydziały techniczne.

Górnictwo oraz hutnictwo w tradycyjnym rozumieniu tego słowa, jest reprezentowane na uczelni tylko w 25–30 procentach. Z łącznej liczby studentów, przyszli górnicy tworzą grupę około 1500 osób. Podobnie jest w specjalnościach hutniczych. Zachodzi pytanie, czy ci ludzie są potrzebni? Tak, bo górnictwo potrzebuje systematycznego dopływu specjalistów, na poziomie 1000 osób rocznie. Pozostałe wydziały związane z górnictwem kształcą pod określonym kątem, np. Wydział Wiertnictwa, Nafty i Gazu jest wydziałem górniczym przygotowującym kadry do wydobywania ropy naftowej, gazu, a także specjalistów w zakresie przerobu węgla i eksploatacji sieci przesyłowych itp. Inżynierowie tych specjalności są poszukiwani w przemyśle.

Tylko ostatnio gościłem u siebie prezesa Geofizyki Toruń SA, który zadał mi pytanie, ilu studentów uzyska w tym roku dyplom inżyniera geofizyka. Odpowiedziałem, że około stu, na co prezes oświadczył: zatrudnię wszystkich! To tylko jeden z przykładów, który zarazem pokazuje, że absolwenci Akademii nie mają trudności ze znalezieniem pracy.

Są kierunki kształcenia, których istnienie jest wręcz niezbędne dla gospodarki. W Polsce działa 4 tysiące

Centrum Informatyki AGH (wizualizacja)

Centrum Nanotechnologii i Nowych Materiałów AGH (wizualizacja)

odlewni, a jedyną uczelnią w kraju, która posiada Wydział Odlewniczy, jest nasza Akademia. Rocznie kończy studia około 70 osób i odlewnie zabiegają o ich pozyskanie; czasami przyjmują inżynierów z innych uczelni, niespecjalistów, i muszą ich przyuczać do zawodu. Inny przykład – nikt w Polsce, oprócz Akademii Górniczo-Hutniczej, nie kształci ceramików. Kadry polskiego przemysłu ceramicznego opierają się więc na naszych absolwentach.

Jak wiele osób ubiega się o indeks Akademii?

Akademia Górniczo-Hutnicza stale zwiększa liczbę studentów, i to pomimo generalnego spadku liczby kandydatów na studia wskutek wchodzenia w dorosłość roczników z niżu demograficznego. Kiedy obejmowałem stanowisko rektora w 2005 roku, przyjmowaliśmy na I rok studiów około 4,5 tysiąca studentów, obecnie 7 tysięcy. W roku akademickim 2008/2009 o przyjęcie na studia ubiegano się około 15 tysięcy kandydatów, z czego po trzech turach rekrutacji zostało przyjętych 6940 osób. Chętnych do studiowania w Akademii w trwającym roku akademickim było około 13 tysięcy, przyjęliśmy około 6,5 tysiąca. Liczba kandydatów jest więc dwukrotnie większa niż liczba miejsc. Ten wskaźnik nie pokazuje jednak wszystkiego, np. tego, że o przyjęcie na naszą uczelnię ubiegają się świetnie przygotowani kandydaci. Spośród nich przyjmujemy najlepszych, np. próg punktowy na kierunku Informatyka wynosił 900 punktów w systemie punktacji AGH. By osiągnąć taki wynik, z egzaminu maturalnego z matematyki należało uzyskać 180 punktów na 200 możliwych. Oznacza to, że nieprzyjęci kandydaci są z reguły dużo lepsi od swoich rówieśników, którzy dostali się na inne

uczelnie. Podobnie jest z Telekomunikacją, Inżynierią Biomedyczną, Socjologią i innymi popularnymi kierunkami.

Przystawiam strzałę w dziesiątkę było uruchomienie kierunku Socjologia, na którym o jedno miejsce ubiega się ponad 10 kandydatów.

Rzeczywiście, ten kierunek cieszy się ogromną popularnością. Studenci przenoszą się do nas z innych uczelni, bądź – a to częste przypadki – po ukończeniu licencjatu w innych szkołach wyższych u nas kontynuują studia magisterskie. W innych uczelniach studia socjologiczne zbudowane w sposób tradycyjny, my natomiast wzbogacamy je o elementy typowe dla studiów inżynierskich, wykorzystując nasze znakomite kadry informatyków i matematyków stosowanych. Znacznie poszerza to umiejętności przyszłych socjologów, którzy dzięki nabytej u nas znajomości programów komputerowych i narzędzi informatycznych potrafią np. odpowiednio zinterpretować wyniki sondaży czy napisać prosty program.

Bardzo mocno popierałem ideę utworzenia Wydziału Humanistycznego. Możliwości uczelni – kilku uznanych socjologów, politologów i historyków, którzy prowadzili u nas zajęcia – pozwalały, po uzupełnieniu tego zespołu o grupę uczonych z Polski i zagranicy, uruchomić kierunek Socjologia na bardzo wysokim poziomie.

Wydział Humanistyczny poszerzył gamę prowadzonych specjalności, Akademia ma już pełną mozaikę dyscyplin badawczych.

Jubileusze pozostawiają po sobie zwykle jakiś trwały ślad, np. uczelnie często podejmują z tej okazji ważne decyzje inwestycyjne. Jakie owoce ma przynieść jubileusz Akademii Górniczo-Hutniczej?

Za najważniejszy cel jubileuszu uznaję konieczność sformułowania na nowo misji uczelni. Otoczenie, w którym funkcjonujemy, bardzo się zmieniło w ostatnich dziesięcioleciach, a wraz z nim uległy zmianie możliwości naszej uczelni. Wydaje się, że Akademia Górniczo-Hutnicza powinna stać się uniwersytetem o zasięgu europejskim. Do tak sformułowanej misji należy dostosować strategię działania, a następnie plany krótko- i długofalowe. Czekają nas wiele nowych zadań, np. musimy nawiązać nowe kontakty naukowe, zaprosić uczonych z zagranicy, podpisać umowy o współpracy nie tylko z zakładami w Małopolsce czy na Śląsku, ale z globalnymi korporacjami.

Znalezienie dróg dojścia do tego, aby stać się jedną z lepszych uczelni europejskich, będzie wymagało zdefiniowania na nowo wielu spraw, np. jakie kierunki kształcenia powinna prowadzić Akademia, jakie są bariery rozwoju uczelni, gdzie leży granica jej dalszego powiększania itp. Musimy zastanowić się jak rozwijać bazę techniczną, np. czy budować budynki dla kierunków górniczych, czy raczej tworzyć zaplecze dla rozwoju informatyki, telekomunikacji. Staniemy też przed koniecznością zbudowania nowych domów studenckich i zapewnienia studentom z zagranicy odpowiednich warunków socjalno-bytowych oraz możliwości nauki języka polskiego.

Żadna uczelnia techniczna w Polsce nie posiada wydziału energetyki – i taki wydział powstanie niedługo w Akademii Górniczo-Hutniczej. To konieczne ze względu na rolę energetyki w dzisiejszym świecie, w którym wojny toczy się nie o terytoria, ale o źródła energii, jak np. w Iraku czy w Gruzji. W najbliższych naszych planach jest też budowa Centrum Informatyki, Centrum Ceramiki, Centrum

Nanotechnologii i Nowych Materiałów oraz przebudowa Akademickiego Centrum Komputerowego „Cyfronet”. Zamierzamy przebudować również bibliotekę i rozbudować infrastrukturę Wydziału Humanistycznego.

Czy uczelnia jest wystarczająco zasobna, by zrealizować te plany?

Akademia jest w dobrej sytuacji finansowej, czasem słyszę, że jest bogata. Niestety, w sensie finansowym nie jest, jak wszystkie państwowe uczelnie w Polsce. Pewną pulę środków pozyskujemy od przemysłu, uzyskując zlecenia w drodze przetargów, ale zaspokaja to jedynie część naszych potrzeb. Z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej otrzymaliśmy dofinansowanie w wysokości ponad 200 mln zł i liczę na kolejne dotacje. Pojęcie bogactwa nie odnosi się jednak tylko do pieniędzy. Bogactwem uczelni są jej absolwenci, zawsze chętnie służący radą i pomocą. Akademia jest pierwszą szkołą wyższą w kraju, która powołała swój Konwent. Zainaugurował on działalność 4 kwietnia br., skupia wybitne osobowości świata polityki, nauki i przemysłu, a przewodniczy mu prof. dr hab. inż. Jerzy Niewodniczański, prezes Państwowej Agencji Atomistyki.

Fenomenem Akademii jest wyjątkowo silny związek jej absolwentów z uczelnią, czym tłumaczyć to zjawisko?

Specyfika pracy górnika, stale narażonego na niebezpieczeństwo, wykształciła wśród ludzi tego środowiska poczucie solidarności. Zawód górnika cieszył się prestiżem, a przynależność do korporacji była sprawą elitarną. Jednocześnie górnicy wytworzyli zwyczaj wspólnych spotkań, karczmy piwnej, gdzie śpiew przeplatał się z wesołymi pogwarkami, umacniając więzy przyjaźni, zadzierzgnięte podczas pracy. Wszystko to wpłynęło na ukształtowanie się specyficznych postaw, promieniujących daleko poza kopalnie, m.in. do szkół górniczych, a które manifestują się do dziś potrzebą przebywania we wspólnocie, poczuciem odpowiedzialności za losy uczelni i kolegów. Kiedy zwracam się do absolwentów z prośbą o pomoc w jakiejś sprawie, to nie zdarza się, abym spotkał się z brakiem odwetu.

Jubileusz 90-lecia będzie okazją do spotkania się byłych i obecnych studentów, pokazania własnej siły, zademonstrowania łączących nas więzi. Obowiązkiem władz Akademii jest te związki i tradycje dokumentować, m.in. poprzez wydawanie książek o tej tematyce, co zaplanowaliśmy z okazji jubileuszu. Stowarzyszenie Wychowanków Akademii Górniczo-Hutniczej jest

najstarszą tego typu organizacją w Polsce. Emerytowani profesorowie Akademii nadal żywo interesują się jej działalnością, a w ich hierarchii wartości uczelnia zajmuje miejsce tuż obok rodziny.

Ma Pan bardzo osobisty stosunek do Akademii, nazywa Pan ją drugim domem, małą ojczyzną i trudno w tych słowach dopatrywać się przesady, skoro całe Pańskie zawodowe życie jest związane z AGH, a pełniąc rozliczne ważne funkcje, w tym obecnie drugą kadencję rektora, spędza Pan na uczelni po kilkanaście godzin dziennie. Jaki jest Pański model kierowania Akademią? Jak rozwinęła się za Pana pierwszej kadencji?

Nigdy nie przypuszczałem, że zostanę rektorem Akademii Górniczo-Hutniczej, wybór na to stanowisko odebrałem jako wielkie wyróżnienie. Można budować rangę uczelni poprzez siłę swojej własnej pozycji jako wybitnego naukowca, profesora. Moja filozofia jest inna – jestem profesorem, ale na pewien czas urzędnikiem, ponieważ zarządzanie uczelnią jest pracą urzędniczą. Aby to zarządzanie przebiegało sprawnie, trzeba mieć wizję rozwoju uczelni i dogłębną znajomość jej problemów.

Mimo wielu obowiązków, staram się utrzymywać bliski kontakt z młodzieżą. Dyskusje ze studentami są dla mnie przyjemnością. Ja po prostu lubię studentów, uważam, że naukowcy, których nuży dydaktyka, nie powinni pracować na uczelni, ale w instytutach naukowych. Chciałbym, aby nawet w tak dużej szkole, jaką jest dziś AGH, było miejsce na studiowanie oparte na relacji mistrz – student. Sam miałem takich mistrzów – byli to rektor prof. Henryk Filcek i prof. Tadeusz Ryncarz, z którymi spędziłem na rozmowach długie godziny i których sposób pracy obserwowałem.

W trakcie pierwszej kadencji rektorskiej skupiłem się na poznaniu i zdiagnozowaniu niedoskonałości na każdym poziomie funkcjonowania uczelni – z perspektywy studentów i pracowników wszystkich szczebli. Celem, jaki sobie wyznaczyłem, było znalezienie sposobu na to, jak uruchomić „szósty bieg”, nabrać większej prędkości i wyprzedzić tych, którzy są dla nas konkurencją w kraju i Europie. Za swój zawodowy osobisty sukces uważam pobudzenie pracowników i studentów do jeszcze lepszej pracy na rzecz AGH zarówno w zakresie kształcenia (poprawa jakości kształcenia), jak również dalszego rozwoju nauki. Niezwykle ważne było dla mnie postrzeganie AGH jako „wielkiej rodziny”, w której swoje miejsce mają pracownicy uczelni, studenci i absolwenci.

To ich wspólne inicjatywy, to troska o przyszłość tych, którzy nam zaufali – młodych i pełnych ambicji ludzi. To godziwe warunki pracy i płacy dla nauczycieli akademickich, którzy przekazują swoją wiedzę przyszłym pokoleniom. To w końcu nabywanie doświadczenia poprzez współpracę z renomowanymi firmami. Dlatego tak zdefiniowałem strategię uczelni, aby odpowiednio rozwijając się, mogła konkurować z najlepszymi uczelniami zjednoczonej Europy. W ostatnim czasie wyraźnie wzrosła jakość studiowania, a pieczę nad poziomem edukacji sprawuje powołana za mojej kadencji komisja ds. jakości kształcenia, wyposażona w system kontroli zajęć. W ramach „Rodziny AGH” powstaje projekt platformy internetowej, dzięki której uczelnia będzie mieć kontakt ze swoimi absolwentami, będzie płaszczyzną wymiany doświadczeń i komunikacji.

Stał się Pan Rektor bohaterem historii, którą piszący o Akademii będą zapewne często przywoływać. Otóż w garniturze i lakierkach wskoczył Pan do uczelnianego basenu...

Obiecałem, że zrobię to w dniu jego otwarcia. Bywa wprawdzie, że kiedy dziekani, jeden za drugim, zamęczają mnie prośbami o sfinansowanie tego czy tamtego projektu, to – mając w pamięci stare porzekadło, które mówi, że jak się dobrze obieca, to nie trzeba dać – czasami żartuję w rozmowie z nimi, że skoro dobrze im obiecałem, to nie wiem, czy dam. Kiedy jednak rzecz nie jest w kategoriach żartu, to danego słowa zawsze dotrzymuję – takie mam zasady.

Zbudowanie tego basenu było dla mnie absolutnym priorytetem. Pragnę bowiem, aby nie tylko ponosił się poziom nauczania, ale aby również stale polepszały się warunki bytowe studentów. W tym celu m.in. nieustannie jest rozwijane zaplecze sportowo-rekreacyjne uczelni. W ostatnim czasie zbudowaliśmy także dwie hale sportowe, wyremontowaliśmy akademiki studenckie. A wracając do kwestii basenu – to bardzo nowoczesny obiekt, składający się z trzech niecek, z których w jednej można rozgrywać zawody pływackie. W podziemiach obiektu działa kręgielnia, są stoły do gry w bilard, sucha i parowa sauna. Zapraszam wszystkich krakowian!

Czego należy życzyć szacownej Akademii z okazji jubileuszu?

Utalentowanej i chętniej do pracy młodzieży oraz owocnych kontaktów z innymi uczelniami i przemysłem.

Oby te życzenia się spełniły.

Anna Biedrzycka

Jubileusz 10-lecia Wydziału Matematyki Stosowanej

Główne uroczystości jubileuszowe dziesięciolecia Wydziału Matematyki Stosowanej (WMS) odbyły się 10 października 2008. Po mszy w Kolegiacie św. Anny za absolwentów, pracowników i studentów WMS odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego 2008/2009 WMS w auli AGH z udziałem Prorektora AGH ds. Nauki prof. Tomasza Szmuca, Dziekana Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii prof. Piotra Czaji oraz innych zaproszonych gości. Dziekan WMS prof. Marek Capiński wraz z Rektorem dokonali uroczystego aktu przyjęcia w poczet studentów Akademii jedenastego rocznika przyszłych matematyków. Wykład inauguracyjny wygłosił prof. Stanisław Brzychczy. Kolejnym punktem obchodów rocznicowych była konferencja naukowo-historyczna *10 lat Wydziału Matematyki Stosowanej* prowadzona przez Prodziekana WMS ds. Nauki prof. Mariusza Woźniaka. Podczas konferencji zostały wygłoszone m.in. następujące referaty:

- dr Piotr Oprocha, *Dwa do nieskończoności*,
- dr Maciej Capiński, *Dyfuzja Arnoldda w problemie trzech ciał*,
- mgr Rafał Synowiecki, *Metody reprodukcji w problemie trzech ciał dla niestacjonarnych modeli stochastycznych*,
- mgr Jakub Przybyło, *Historia jednego problemu*.

Na zakończenie uroczystości Jego Magnificencja Rektor AGH prof. Antoni Tajduś otworzył wystawę „10 lat Wydziału Matematyki Stosowanej”. W uroczystości otwarcia uczestniczyli poprzedni Rektor AGH prof. Ryszard Tadeusiewicz, Prorektor AGH prof. Tomasz Szmuca, były Prorektor WSP prof. Eugeniusz Wachnicki, Dziekan Wydziału Wiertnictwa, Nafty i Gazu prof. Andrzej Gonet (były pracownik Instytutu Matematyki AGH), Przewodniczący Krakowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Matematycznego prof. Wojciech Miłkowski, Przewodniczący Konwentu Seniorów AGH prof. Jan Lech Lewandowski, pierwsi

for. Bogusław Bożek

dziekani WMS prof. Stanisław Białas i prof. Adam Paweł Wojda oraz inni licznie przybyli goście. Przy tej okazji zaproszeni goście podzielili się wspomnieniami i uwagami związanymi z 10-leciem WMS. Poniżej cytuję fragmenty artykułów zamieszczonych w książce *10 lat Wydziału Matematyki Stosowanej AGH* wydanej pod redakcją prof. Bogdana Choczewskiego, które oddają ducha dyskusji prowadzonej z okazji 10-lecia WMS.

Na dziesięciolecie Wydziału

Matematyki Stosowanej AGH, Mirosław Handke

„...Za formalny początek Wydziału Matematyki Stosowanej AGH trzeba niewątpliwie uznać dzień, w którym Senat AGH podjął jednomyślną uchwałę o jego powołaniu, a zdarzyło się to 29 października 1997 roku. Datę pamiętam tak dokładnie, gdyż jest to ważny dzień w moim życiu: dokładnie w tym dniu w trakcie posiedzenia Senatu premier prof. Jerzy Buzek zaproponował mi już ostatecznie (po długich nocnych rozmowach telefonicznych) stanowisko ministra edukacji narodowej w jego rządzie. Następnego dnia formalnie zostałem zaprzysiężony jako członek Rady Ministrów. Był to dla mnie ważne posiedzenie Senatu nie tylko z tego powodu, ale także dlatego, że prezentowałem na nim bardzo trudny do przeprowadzenia projekt reformy struktury Akademii. Propozycje te miały dopiero rozpocząć dyskusję nad zmianami strukturalnymi na uczelni, a już wzbudzały kontrowersje. Jedną z proponowanych zmian – powołanie Wydziału Matematyki Stosowanej – nie budziła jednak wśród senatorów AGH żadnych wątpliwości...”

Młodzieńcze lata jubilata,

Ryszard Tadeusiewicz

„...W każdym razie jest faktem, że byłem obecny przy naborze pierwszych studentów Wydziału Matematyki Stosowanej i byłem tym, który dbał, by ci

for. Bogusław Bożek

studenci byli dobrze kształceni i wygodnie kwaterowani (a trzeba dodać, że uzyskanie sal wykładowych i akademików dla studentów nowego Wydziału nie było łatwe, w sytuacji kiedy każdy z istniejących Wydziałów zażarcie bronił swego «stanu posiadania»). To ja wspierałem starania Wydziału o uzyskanie praw do doktoryzowania i ja emocjonowałem się procesem akredytacji Wydziału, który mógł rozmaicie się zakończyć, bo nie wszystkich w Polsce cieszyło, że na AGH naucza się także matematyki. Wreszcie to ja byłem tym, który podpisywał i wręczał dyplomy pierwszym absolwentom, a potem niektórych z nich zatrudniał jako młodą, obiecującą kadrę Wydziału Matematyki Stosowanej – i to kadrę szczególnie cenną, bo «własnego chowu»...

Jubileuszowy wniosek

Wydziału Matematyki Stosowanej, Antoni Tajduś

„...Kiedy powstawał Wydział, rektorem był prof. Mirosław Handke, pamiętam, jak ogromne związane były z tym emocje... Dlatego że uczelnia techniczna musi kształcić w zakresie badań podstawowych: matematyki, fizyki i chemii. One są podstawą kształcenia technicznego, przez nie młodzież przygotowuje się do kształcenia specjalistycznego. Wasz Wydział intensywnie się rozwija. Dowodem niech będzie duża ilość samodzielnych pracowników nauki oraz studentów, a także laboratoria, czy oddana niedawno do użytku Biblioteka Wydziałowa, która powstała dzięki wsparciu rektora prof. Ryszarda Tadeusiewicza...”

Od Instytutu Matematyki do Wydziału Matematyki Stosowanej (1993–1999), Stanisław Białas

„...Na początku 1997 roku pojawiły się sprzyjające okoliczności do utworzenia Wydziału Matematyki AGH. Przede wszystkim rektor uczelni Mirosław Handke gorąco zachęcał do wszczęcia starań o utworzenie Wydziału i otwarcie studiów na kierunku matematyka. Oprócz tego wzrosła liczba publikacji pracowników Instytutu i przynajmniej dwóch z nich deklarowało, że kończy prace habilitacyjne. Rada Naukowa Instytutu Matematyki poparła wniosek dyrektora o otwarcie wydziału, ale w dyskusji były również głosy przeciwnie wnioskowi. W komisjach senackich wniosek został pozytywnie zaopiniowany, spór dotyczył nazwy: Matematyka Stosowana czy Zastosowania Matematyki. Na forum Komisji ważnym argumentem było poparcie rektora. Zgodnie ze statutem AGH, aby utworzyć nowy wydział, potrzebne było poparcie 2/3 stanu osobowego Senatu. Przed posiedzeniem Senatu dyrekcja instytutu, dla bezpieczeństwa, zorganizowała udaną akcję dyplomatyczną wśród senatorów...”

Na początku był pomysł, Adam Paweł Wojda

„...Tak jak bez pomysłów i poparcie rektora Handkego w okresie początkowym Wydział nie mógłby powstać, tak jego rozwój nie byłby możliwy bez życzliwości następnego rektora (od 21 stycznia 1998 r.), profesora Ryszarda Tadeusiewicza. Rozpoczynaliśmy bez środków koniecznych do funkcjonowania i dalszego rozwoju, a także bez właściwej kadry. Od rektora otrzymaliśmy pomoc logistyczną i finansową. Służby rektorskie w sposób perfekcyjny przeprowadziły adaptację budynku B7, otrzymaliśmy też pomoc w sfinansowaniu wyposażenia nowych budynków. Pan Rektor sfinansował 30 komputerów dla nowej pracowni komputerowej w budynku A-0, tak że przez pewien czas była to chyba najlepiej wyposażona pracownia komputerowa na

uczelni. Udało nam się również zatrudnić profesorów zwyczajnych z zewnątrz, na co otrzymaliśmy nie tylko zgodę rektora, ale również istotne wsparcie w postaci mieszkań dla nowych pracowników. Bez tego nie moglibyśmy nawet marzyć o zatrudnieniu osób z innych miast czy krajów. Dzięki odpowiedniemu wsparciu rektora na wydziale pracuje obecnie trzech obcokrajowców, wybitnych matematyków, którzy – mam taką nadzieję – czują się trwale związani z naszym wydziałem i uczelnią...”

Zwiedzając ww. wystawę można było także obejrzeć filmy nakręcone przez Panią dr Marię Potęgę, ukazujące ważniejsze wydarzenia z życia wydziału i uczelni; poszczególne inauguracje lat akademickich, spotkania okolicznościowe, konferencje, a także wizytę Ojca Świętego Jana Pawła II. Wystawie *10 lat Wydziału Matematyki Stosowanej* towarzyszyły inne wystawy przygotowane przez pracowników i studentów WMS:

- *Architektura pod chmurką* dr Bogusława Bożka,
- *LADAKH – kraina medytacji* dr Marii Potępy,
- *Malarstwo* – studenta Mateusza Brzęka.

Przy okazji otwarcia ww. wystaw rektor AGH prof. Antoni Tajduś wspólnie z sekretarzem Stowarzyszenia Wychowanków AGH Andrzejem Migą uroczystie otworzył Koło Matematyków Stowarzyszenia Wychowanków, wręczając legitymację pierwszym członkom tego Koła.

foto. Bogusław Bożek

W dniu 12 października 2008 w hali sportowej przy ul. Piastowskiej odbył się Turniej Piłki Nożnej o Puchar Dziekana WMS z okazji 10-lecia wydziału. Rozgrywki odbywały się między poszczególnymi rocznikami studentów oraz pracownikami wydziału. Wszystkie drużyny reprezentowały bardzo wysoki poziom, a atmosferę podgrzewali licznie zgromadzeni kibice, którzy z zapalem dopingowali swoich faworytów. Po zaciętej walce w finale padł remis, a o ostatecznym wyniku rozgrywek zadecydowały rzuty karne. Zwycięzcą została drużyna 3. roku WMS, drugie miejsce zajął 2 rok WMS, a trzeci absolwenci WMS. Zaszczytne ostanie miejsce zajęli pracownicy WMS. Zwycięzcy otrzymali puchar z rąk dziekana prof. Marka Capińskiego. Podczas tego turnieju wręczono również nagrody zwycięzcom Jubileuszowego Turnieju Szachowego, który odbył się w dniach 27–29 maja 2008. Jego zwycięzcą został prof. Petru Cojuhari. Drugie miejsca zajęli: dr A. Żak, dr Z. Węglowski i student K. Figurski.

Warto przypomnieć również, że w dniach 25–27.04.2008 odbył się także Jubileuszowy Rajd Matematyka w Pieninach w którym wzięło udział ok. 120 studentów i pracowników WMS.

✉ dr Jerzy Stochel

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Jubileuszu 10-lecia WMS

Jubileusz Profesora Stanisława Mrowca

W dniu 12 września 2008 w Akademii Górniczo-Hutniczej, na Wydziale Inżynierii Materiałowej i Ceramiki odbyło się międzynarodowe seminarium „DifRea 2008, Diffusion and Reactions: Multiscale Phenomena”, zorganizowane z okazji jubileuszu 80-tej rocznicy urodzin Profesora Stanisława Mrowca.

Seminarium otworzył prof. Marek Danielewski, który przywitał przybyłych gości, a następnie przypomniał długoletnią historię działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej Dostojnego Jubilata.

AGH, krakowskiego i ogólnopolskiego środowiska akademickiego oraz naukowo-badawczego wielki wkład. Jego działalność nigdy nie zamykała i nadal nie zamyka się jedynie w wymiarze badawczym. Jest On twórcą kierunku i grupy badawczej, określanej w społeczności międzynarodowej „Szkołą krakowską” działającej według najbardziej klasycznego wzorca: „mistrz – uczniowie”, a także Instytutu Inżynierii Materiałowej, jako jednostki strukturalnej Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki AGH. Przynależność do kierowanej przez Niego

foto. arch. autora

Pan Profesor Stanisław Mrowec jest od z górą 40 lat powszechnie uznawanym autorytetem w świecie naukowym związanym z fizykochemią ciała stałego i inżynierią materiałową. Swą działalność rozpoczął w 1952 roku i odtąd jego kariera zawodowa związana była nierozdzielnie z Akademią Górniczo-Hutniczą. W latach 1968-1973 pełnił kolejno obowiązki prodziekana i dziekana Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki AGH, a w latach 1971-1991 obowiązki dyrektora stworzonego przez Niego Instytutu Inżynierii Materiałowej na tym Wydziale. Po reorganizacji uczelni w roku 1991 i powstaniu w ramach Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki Katedry Fizykochemii Ciała Stałego kierował nią aż do przejścia na emeryturę. W 1976 roku został wybrany członkiem korespondentem, a w 1986 roku – członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk. W roku 1990 został wybrany członkiem czynnym (rzeczywistym) Polskiej Akademii Umiejętności.

Profesor Stanisław Mrowec wniósł i nadal – mimo formalnego przejścia w stan spoczynku – wnosi do rozwoju

grupy oznacza uznanie i dobrą pozycję w świecie nauki. Do licznej grupy wychowanków Profesora należy 24 doktorów, z których ośmiu posiada tytuł naukowy profesora, a czterech stopień doktora habilitowanego. Jego dorobek naukowy obejmuje z górą 400 publikacji, z których ponad 250 ogłoszonych zostało w czasopiśmie zagranicznych o cyrkulacji międzynarodowej, a dalszych 80 w materiałach konferencji międzynarodowych. Ponadto, jest autorem ośmiu książek o charakterze monografii, z zakresu teorii korozji gazowej metali i projektowania nowoczesnych materiałów żaroodpornych oraz teorii dyfuzji w ciałach stałych. Trzy spośród tych opracowań wydanych zostało w językach angielskim i rosyjskim, kolejno na zamówienie National Bureau of Standards w Waszyngtonie (*Gas Corrosion of Metals* – 1978; *An Introduction to the Theory of Metal Oxidation* – 1982; *Modern Scaling Resistant Materials* – 1983), oraz na zamówienie Wydawnictwa Mir w Moskwie (*Gazowaja Korozija Mietallow* – 1981 i *Żarostoikoje Materialy* –

1983). Kolejna, czwarta monografia wydana została w Amsterdamie na zamówienie Wydawnictwa Elsevier (*Defects and Diffusion in Solids* – 1980).

Spośród wielu otrzymanych przez Profesora S. Mrowca nagród, na szczególne uznanie zasługują: (1) nagroda Państwowej Rady ds. Pokojowego Wykorzystania Energii Jądrowej, za „cykl pionierskich prac przy użyciu izotopów promieniotwórczych” (1963); (2) nagroda im. Marii Skłodowskiej-Curie Polskiej Akademii Nauk za „opracowanie teorii powstawania wielowarstwowych zgorzelin na metalach” (1973); (3) nagroda Prezesa Rady Ministrów za „wybitne osiągnięcia naukowe” (1996); (4) nagroda American Association for the Advancement of Science Award (1993); (5) najwyższa nagroda, jaką może uzyskać uczony pracujący w dziedzinie nauki o korozji metali, czyli nagroda Ulicka R. Evansa za „Outstanding Work in the Field of Corrosion”, nadana przez międzynarodowy Instytut Korozji w Wielkiej Brytanii i w tym samym roku uhonorowanie Go członkostwem tego Instytutu (Honorary Fellow of the Institute of Corrosion) (1996); (6) doktorat honoris causa nadany przez Université de Bourgogne (2003). Warto ponadto podkreślić, że według Science Citation Index do chwili obecnej prace Prof. S. Mrowca były już ponad 3000 razy cytowane w literaturze światowej. Z rankingu polskich uczonych, przeprowadzonego dla lat 1965-2001 przez PAN wynika, że Prof. S. Mrowec nie tylko znalazł się wśród naukowców, którzy spełnili ostre kryteria tego rankingu (ponad 1000 cytowań i co najmniej jedna publikacja cytowana ponad 100 razy), ale zajął w nim bardzo wysokie, piąte miejsce. Na podkreślenie zasługuje także fakt uzyskania przez Prof. S. Mrowca w 2001 tytułu laureata Nagrody Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa za „wybitne osiągnięcia w dziedzinie inżynierii materiałowej i zasługi w kształceniu kadry naukowej oraz godne reprezentowanie nauki krakowskiej w Polsce poza jej granicami”.

W ramach seminarium przedstawiono wyniki 27 prac z obszaru nauki, który tworzył i w którym działał Profesor Stanisław Mrowec. Oprócz wymiaru naukowego celem seminarium było także spotkanie integracyjne osób, które na przestrzeni szeregu lat działalności Profesora współpracowały z Nim.

Z okazji tak pięknego jubileuszu, pragniemy raz jeszcze życzyć Szanownemu Jubilatowi zdrowia, wytrwałości i siły do dalszej pracy.

✉ Wychowankowie i przyjaciele

Metal Forming '2008

W dniach 21–24 września 2008 roku, odbyła się 12. Międzynarodowa Konferencja Metal Forming '2008, zorganizowana przez Wydział Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej AGH. Organizatorzy konferencji:

- Maciej PIETRZYK, Jan KUSIAK, Janusz MAJTA z Akademii Gorniczo-Hutniczej
- Peter HARTLEY, Jianguo LIN z University of Birmingham, Wielka Brytania
- Kenichiro MORI z Toyohashi University of Technology, Japonia

Historia cyklu konferencji METAL FORMING sięga swoimi korzeniami roku 1974, kiedy to w kierowanym przez profesora Wacława Leskiewicza Zakładzie Przeróbki Plastycznej Metali AGH powstał pomysł zorganizowania pierwszej międzynarodowej konferencji. Uczestniczyło w niej zaledwie kilku naukowców z zagranicy. Popularność Konferencji Metal Forming rosła bardzo szybko i 4. Konferencja zorganizowana w 1992 roku zgromadziła ponad połowę uczestników z zagranicy. Wtedy nawiązana została współpraca z Uniwersytetem Birmingham w Anglii i podjęto decyzję o wspólnej organizacji dalszych spotkań co 2 lata w AGH i w University of Birmingham. Zaowocowało to dalszym wzrostem popularności Konferencji i w kolejnych dziesięciu latach, każdorazowo liczba uczestników sięgała 250 osób, a Konferencja stała się jedną z bardziej renomowanych w świecie w zakresie przeróbki plastycznej metali. Dwa lata temu, na 11. Konferencji MF'2006, która odbywała się w Birmingham, do grona organizatorów dołączył profesor Kenichiro Mori z Toyohashi University of Technology w Japonii.

Tegoroczna 12. Konferencja METAL FORMING zebrała w AGH ponad 260 naukowców z całego świata w tym aż 35 z Japonii, 9 z Chin, 15 z Iranu, 12 z Korei, 8 z Tajwanu, 3 z Turcji, 5 z USA, 2 z Kanady, 4 z Australii oraz po jednym uczestniku z Indii, Tunezji i Egiptu. Europę reprezentowały następujące kraje: Austria, Belgia, Holandia i Szwecja po 3 uczestników, Czechy – 5, Dania – 2,

Francja – 19, Niemcy – 21, Irlandia i Portugalia po 1 uczestniku, Włochy – 13, Rumunia 5, Rosja – 6, Wielka Brytania 15 oraz Polska – 55 uczestników.

W przeddzień oficjalnego otwarcia konferencji na AGH, odbyła się uroczysta, powitalna Recepcja, w zabytkowej Sali Portretowej Urzędu Miasta Krakowa przy Placu Wszystkich Świętych, gdzie uczestników i osoby towarzyszące przywitał wiceprezydent Miasta Krakowa, prof. Wiesław Starowicz.

Obrazy oficjalnie otworzył przewodniczący komitetu organizacyjnego konferencji, prof. Maciej Pietrzyk. W imieniu władz uczelni, gości powitał prorektor prof. Tomasz Szumc.

W ramach trzydniowych obrad zostało wygłoszonych 238 referatów, które zostały opublikowane w materiałach konferencyjnych jako specjalne wydanie czasopisma „Steel research international”.

Tematyka blisko trzydziestu sesji obejmowała: **Materiały** – metale i metale nieżelazne, stopy metali, proszki spiekane; kompozyty, polimery, bimetale, metale szklane, **Procesy** – walcowanie blach, taśm kształtowników, rur, itp.; wyciskanie; ciągnięcie drutów, prętów, rur, itp.; wytwarzanie rur; tłoczenie blach; formowanie materiałów specjalnych; odlewanie; procesy specjalne (hydroforming, nanotechnologia, procesy tiksotropowe), **Narzędzia** – jakoś, nowoczesne materiały ceramiczne, **Zjawiska** – pęknięcie, rozwój mikrostruktury, zjawiska powierzchniowe, tarcie, sprzężenie zwrotne, **Mechanikę odkształceń** – teorię plastyczności, równania konstytutywne, modelowanie

termo-mechaniczne, **Modelowanie numeryczne** – metodę elementów skończonych, metodę elementów brzegowych, optymalizację procesów plastycznego formowania metali, zastosowanie modelowania numerycznego w plastycznej przeróbce metali, **Symulację i optymalizację** – analizę wieloskalową, **Zagadnienia pokrewne** – systemy sterowania procesami formowania metali, systemy CAD/CAM, zastosowanie systemów ekspertowych i sztucznych sieci neuronowych, problemy ochrony środowiska w przemyśle przetwórczym.

Każdy dzień konferencji rozpoczynały referaty plenarne, które poruszały najbardziej istotne zagadnienia związane z nowoczesną przeróbką plastyczną. I tak:

- Profesor Peter Hodgson przedstawił najnowsze tendencje i osiągnięcia związane z wytwarzaniem i kształtowaniem nowoczesnych stali dla motoryzacji, w których dzięki odpowiedniemu sterowaniu mikrostrukturą, uzyskuje się wysokie własności wytrzymałościowe, w szczególności zdolność do akumulowania energii zderzenia.
- Didier Farrugia z Corus RD&T Swinden Technology Centre przedstawił nowoczesne metody projektowania całego cyklu produkcyjnego w przemyśle stalowym. Pokazał metodologię, w której projektując parametry procesów przetwarzania metali bierze się pod uwagę własności eksploatacyjne wyrobu gotowego.
- Profesorowie Jean-Loup Chenot z Ecole des Mines de Paris i Tadeusz Burczyński z Politechniki Śląskiej przedstawili najnowsze osiągnięcia w zakresie modelowania procesów kształtowania metali, a w szczególności zastosowania inspirowanych numerycznie metod optymalizacji (algorytmy ewolucyjne, metody immunologiczne).
- Profesor Kenichiro Mori omówił technologie tłoczenia karoserii samochodowych z trudno

foto: Stanisław Małik

odkształcalnych wysoko wytrzymałych stali, skupiając się przede wszystkim na będących ciągle w sferze badań technologiach tłoczenia na ciepło i na gorąco.

- Profesor Yvan Chastel z CEMEF w Sophia Antipolis przedstawił wyniki osiągnięte w projekcie realizowanym w ramach 6 Programu Ramowego Unii Europejskiej.

W ramach konferencji zorganizowano również trzy sesje specjalne:

- „VIF Forging Conference”, dotycząca realizacji projektu europejskiego VIF Virtual Intelligent Forming, w czasie której koordynatorzy zadań przedstawili wyniki realizacji poszczególnych etapów prac. Sesja okazała się również doskonałą platformą do dyskusji nad zapotrzebowaniem przemysłu na nowoczesne badania z zakresu plastycznej przeróbki metali.
- „Metals Under Dynamic Deformation Conditions” zorganizowana przez Annę Żurek z Los Alamos National Laboratory, USA obejmowała 5 referatów o tematyce dotyczącej badań eksperymentalnych oraz symulacji warunków odkształcenia metali nieżelaznych.
- „Modelling and Simulation of Metal Forming Processes”, zorganizowana przez profesora Tzou Gow-Yi z Kao

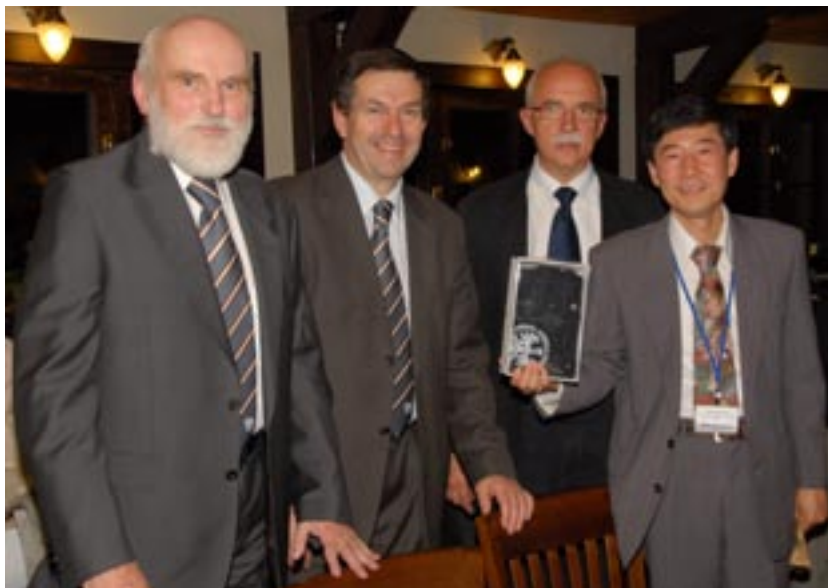

foto: Stanisław Majlik

Organizatorzy z AGH przekazują Gospodarzowi następnej konferencji METAL FORMING profesorowi Kenichiro Mori, pamiątkową koszulkę

Yuan University z Tajwanu, dotyczyła nowoczesnych metod symulacji procesów kształtowania materiałów.

Konferencję oficjalnie zamknął prof. Maciej Pietrzyk, a w imieniu organizatorów prof. Kenichiro Mori zaprosił na kolejną 13. Konferencję, która odbędzie się w Japonii, w Toyohashi University of Technology we wrześniu 2010 roku.

Pełna informacja na temat Konferencji METAL FORMING, znajduje się na stronie:

www.metalfforming.agh.edu.pl

Halina Kusiak
Katedra Informatyki Stosowanej
i Modelowania AGH

Szkoła Mikroskopii Elektronowej

2nd Stanisław Gorczyca Workshop on Electron Microscopy: New TEM Techniques

Po raz drugi w Akademii Górniczo-Hutniczej została zorganizowana międzynarodowa szkoła mikroskopii elektronowej im. prof. Stanisława Gorczycy, tym razem w ramach prestiżowego projektu integracji infrastruktury ESTEEM.

ESTEEM (Enabling Science and Technology through European Electron Microscopy), to projekt realizowany w 6 Programie Ramowym UE w latach 2006–2011. Jest to projekt integracji infrastruktury europejskiej zaawansowanej mikroskopii elektronowej dla nanonauki (*ang. Distributed European Infrastructure of Advanced Electron Microscopy for Nanoscience*). Koordynatorem projektu jest prof. Gustaaf Van Tendeloo z University of Antwerp z Belgii, natomiast koordynatorem z ramienia AGH jest prof. Aleksandra Czyrska-Filemonowicz. Partnerami projektu jest 11 wiodących

europejskich ośrodków mikroskopii elektronowej, specjalizujących się w inżynierii materiałowej i fizyce ciała stałego.

Organizowane w ramach projektu ESTEEM międzynarodowe szkoły (warsztaty) umożliwiają młodym naukowcom łatwiejszy dostęp do zdobywania i podnoszenia kwalifikacji z zakresu mikroskopii elektronowej.

W dniach 1–4.10.2008 w AGH zorganizowano II Szkołę Mikroskopii Elektronowej im. Profesora Stanisława Gorczycy pod hasłem „2nd Stanisław Gorczyca Workshop on Electron Microscopy: New TEM Techniques”. Organizatorami Szkoły były Wydział Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej AGH oraz Polskie Towarzystwo Mikroskopii. Podstawowym celem Szkoły było zapoznanie się z najnowocześniejszymi technikami

transmisyjnej mikroskopii elektronowej. Tematyka wykładów obejmowała zarówno zagadnienia teoretyczne, jak i zastosowania nowych technik mikroskopii elektronowej w inżynierii materiałowej. Organizując Szkołę chcieliśmy uczcić pamięć Pana Profesora Stanisława Gorczycy, doktora honoris causa AGH, wybitnego naukowca i wykładowcy.

Tradycja mikroskopii elektronowej w AGH sięga roku 1960, w którym to Stanisław Gorczyca utworzył na ówczesnym Wydziale Metalurgii pierwszą w kraju Pracownię Mikroskopii Elektronowej. Do dnia dzisiejszego Pracownia jest ośrodkiem kształcącym studentów i pracowników w zakresie nowoczesnej mikroskopii elektronowej, również w skali europejskiej.

Wykładowcami II Szkoły Mikroskopii Elektronowej im. Profesora Stanisława Gorczycy byli specjaliści z 11 ośrodków mikroskopii elektronowej w Europie.

Otwarcia szkoły dokonał Prorektor ds. Nauki, prof. Tomasz Szmuc. Następnie głos zabrał Dziekan Wydziału Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej, prof. Mirosław Karbowniczek, który przedstawił uczestnikom informacje na temat Akademii Górniczo-Hutniczej, ze

for. ZS

Otwarcie Szkoły przez Prorektora ds. Nauki, prof. Tomasza Szmuca.

szczególnym uwzględnieniem działalności naukowo-dydaktycznej Wydziału IMiIP. Z kolei dr Beata Dubiel przypomniała pionierski wkład Profesora Stanisława materiałów rozwój mikroskopii elektronowej w Polsce oraz blisko pięćdziesięcioletnią historię mikroskopii elektronowej w Akademii Górniczo-Hutniczej.

Program Szkoły obejmował 10 wykładów wygłoszonych przez zaproszonych gości oraz dwie sesje szkoleniowe:

- 1) „FIB – modern tool for new techniques in material analysis” – Dr Heinz-Josef Penkalla, Forschungszentrum Jülich,
- 2) „HRTEM of nanostructures” – Prof. Juan Antonio Perez Omil, University of Cadiz,
- 3) „Quantitative TEM of Interfaces and Nanomaterials” – Prof. W. Jäger, Christian-Albrechts-Universität zu Kiel,
- 4) „Strain Mapping in Nanostructures by High-Resolution Electron Microscopy and Electron Holography” – Dr Martin Hýtch, CEMES Toulouse,
- 5) „The benefits of statistical parameter estimation theory for quantitative interpretation of electron microscopy images” - Dr Sandra Van Aert, University of Antwerp,
- 6) „Aberration correction: current status and future prospects” – Prof. Angus Kirkland, University of Oxford,
- 7) „Application of HAADF-STEM in materials science” – Prof. Miran Čeh, Jozef Stefan Institute, Ljubljana,
- 8) „STEM-EELS and EFTEM for materials science” – Dr Alexandre Gloter, CNRS- Université Paris Sud,
- 9) „Electron Holography – basics and practical aspects” – Prof. H. Lichte, University of Dresden,
- 10) „Electron tomography. 3D imaging in materials and life science” – Dr Christian Kübel, Fraunhofer Institute for Manufacturing Technology and Applied Materials Research, Bremen

- 11) Sesja szkoleniowa: „Electron tomography” – Dr Christian Kübel,
- 12) Sesja szkoleniowa: „Measurements of superalloy microstructure parameters by TEM methods” – Dr Beata Dubiel, AGH Kraków.

W szkole uczestniczyło 41 osób z 10 krajów Europy. W trakcie szkoły została także zorganizowana sesja posterowa, która umożliwiła uczestnikom szkoły zaprezentowanie i przedyskutowanie z wykładowcami własnych wyników badań. Wykłady jak i postery odzwierciedlały postęp i możliwości badawcze stosowane w szeroko rozumianej inżynierii materiałowej. Wykłady oraz streszczenia posterów opublikowano w materiałach szkoły (ISBN 978-83-89541-23-0), które zostały przez organizatorów przekazane do Biblioteki Głównej AGH, gdzie mogą z nich skorzystać zainteresowane osoby. Oprócz wymiaru naukowego celem Szkoły było także spotkanie i integracja młodzieży z różnych ośrodków naukowych Polski i Europy, nawiązanie kontaktów i współpracy.

Więcej informacji na temat projektu ESTEEM można uzyskać na stronie internetowej <https://esteem.ua.ac.be>.

Organizatorzy dziękują za finansowanie szkoły przez Unię Europejską, 6 Program Ramowy, kontrakt Integrated Infrastructure Initiative 026019 ESTEEM.

The authors acknowledge financial support from the European Union under the Framework 6 program under a contract for an Integrated Infrastructure Initiative. Reference 026019 ESTEEM.

✉ Grzegorz Michta

for. GC

Uczestnicy Szkoły podczas zwiedzania Opactwa w Tyńcu.

Problemy ochrony środowiska na Wydziale IMiR

III Konferencja *Ochrona i Inżynieria Środowiska – Zrównoważony Rozwój*
IX Konferencja Naukowo-Techniczna *Elektrofiltry 2008*

W dniach 18–20 września br. odbyła się III Konferencja *Ochrona i Inżynieria Środowiska – Zrównoważony Rozwój* pod honorowym patronatem Ministra Środowiska prof. Macieja Nowickiego i JM Rektora AGH prof. Antoniego Tajdusia, zorganizowana przez Szkołę Ochrony i Inżynierii Środowiska im. W. Goetla. Równocześnie odbyła się IX Konferencja Naukowo-Techniczna *Elektrofiltry 2008* poświęcona również

szkoły w zakresie elektrofiltrów i ochrony przed zanieczyszczeniami powietrza atmosferycznego prof. Henryka Szweda. Po zakończeniu ceremonii otwarcia konferencji odbyła się sesja plenarna, której przewodniczyli prof. Włodzimierz Kowalski – Kierownik Szkoły Ochrony i Inżynierii Środowiska i prof. Jan Dobrowolski – Przewodniczący Rady Programowej Szkoły Ochrony i Inżynierii Środowiska.

foto. arch. autora

tematyce ochrony środowiska naturalnego zorganizowana przez Wydział Inżynierii Mechanicznej i Robotyki. Organizacja obu konferencji w tym samym czasie nie była przypadkowa, gdyż część uczestników brała udział w obu konferencjach. Jest to już pewnego rodzaju tradycją, bo w podobny sposób były już organizowane obie konferencje w 2006 roku, nowością tegorocznej edycji tych konferencji było miejsce ich organizacji, a mianowicie po raz pierwszy obrady nie odbywały się w AGH, lecz w ORW „Panorama” w Krynicy – Źródło.

Uroczyste otwarcie obu konferencji poprowadził prof. Włodzimierz Kowalski, witając serdecznie wszystkich uczestników. W imieniu władz akademickich Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki w uroczystości otwarcia wystąpił Prodzikan Wydziału ds. Nauki prof. Stanisław Wolny. Nie zabrakło również wystąpienia seniora polskiej

W sesji plenarnej zostały wygłoszone referaty programowe i tak: prof. Jan W. Dobrowolski – *Nowe wyzwania w zakresie zrównoważonego rozwoju, a przyszłościowe kierunki inżynierii i ochrony środowiska człowieka*, Prezes Zarządu Polskich Kolei Linowych Andrzej Laszczyk – *Turystyka, a ochrona środowiska na przykładzie inwestycji PKL*, prof. Tomasz Suhecki – *Ocena środowiska naturalnego w Polsce na podstawie indeksów jakości środowiska*, prof. Leszek Czepirski – *Techniczno-ekonomiczne aspekty metody adsorpcyjnego magazynowania gazu ziemnego*, dr Tadeusz Pindur – *Financing Environmental Projects in Poland in the Context of Sustainable Development Criteria of Industrial Sectors*.

Sesje tematyczne obu konferencji odbywały się w dniach 19–20.09. br. i obejmowały następujące zagadnienia: biotechnologie, ochrona powietrza,

utilizacja odpadów, technologie ochrony wód, zrównoważony rozwój, zrównoważony rozwój – zagadnienia energetyki, zrównoważony rozwój – zagadnienia wibroakustyki, sesja posterowa.

Konferencje zgromadziły bez mała 200 uczestników, którzy wygłosili łącznie 154 referaty, które zostały wydrukowane w znaczących czasopismach, a to: „Polish Journal of Environmental Studies” – 127 artykułów, „Monografie Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki” – 27 artykułów. Ponadto odbyła się sesja posterowa, w ramach której przedstawiono 38 artykułów w formie plakatowej. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt uczestniczenia w konferencji dużej liczby młodych pracowników nauki i doktorantów.

Podsumowania obrad konferencji *Ochrona i Inżynieria Środowiska – Zrównoważony Rozwój* dokonał prof. Stanisław P. Wicherek, który uczestniczył we wszystkich dotychczasowych konferencjach i tym razem specjalnie przyleciał z Paryża, aby w niej uczestniczyć.

Podsumowania obrad konferencji *Elektrofiltry 2008* dokonał prof. Henryk Szwed i prof. Andrzej Wolny, którzy ocenili przedstawione referaty i nakreślili perspektywy dalszych działań w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego z wykorzystaniem elektrofiltrów.

Konferencja zgromadziła przedstawicieli środowisk akademickich, naukowych instytutów branżowych, firm projektujących i produkujących urządzenia ochrony środowiska oraz tych, którzy te urządzenia eksploatują w przemyśle i szeroko pojętej gospodarce. Taki przekrój uczestników daje możliwość prawdziwego wdrażania w życie idei zrównoważonego rozwoju.

Organizatorzy zadbałi o to, aby uczestnicy konferencji poza obradami mieli zapewnioną możliwość prowadzenia dyskusji w mniej oficjalnej atmosferze. To, co na pewno nie udało się tym razem organizatorom konferencji to zagwarantowanie pogody, która była fatalna, ale taka pogoda zapewniła stu procentową frekwencję na salach obrad. W tegorocznej edycji konferencji wzięła udział tak duża liczba uczestników, że organizatorzy byli zmuszeni zakwaterować ich w trzech ośrodkach czasowych. Dlatego na zakończenie konferencji w kularach obrad padło pytanie, czy nie powrócić do tradycji i kolejne edycje konferencji organizować ponownie w Krakowie.

☞ **Bolesław Karwat** – Prodzikan WIMiR
Krzysztof Kołodziejczyk – fotografie

Studenci z Chin

na Wydziale Inżynierii Mechanicznej i Robotyki

Wydział Inżynierii Mechanicznej i Robotyki rozpoczął w roku akademickim 2008/2009 kształcenie studentów z Chińskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej w ramach kierunku Mechatronika (Mechatronics) w języku angielskim. Doświadczenie wydziału w zakresie kształcenia na tym kierunku studiów w języku angielskim jest niepodważalne, gdyż wydział jako pierwszy w Polsce i w Akademii Górniczo-Hutniczej uruchomił taki tok studiów. To procentuje zwiększającym się zainteresowaniem nowo przyjmowanych studentów, taką ofertą kształcenia. Na pierwszy rok studiów zostało przyjętych 46 polskich studentów i co jest bardzo ważne 10 studentów z ChRLD, których rekrutację przeprowadził prof. Leszek Magalas, poświęcając temu trudnemu zadaniu wiele pracy i wysiłku. Zadanie przeprowadzenia rekrutacji było tym trudniejsze, gdyż wielu z nowo przyjętych studentów nie posiadało certyfikatu znajomości języka angielskiego, który jest niezbędny do podjęcia studiów w Polsce. Dzięki jednak osobistym kontaktom i znajomości chińskich realiów edukacyjnych całe przedsięwzięcie zakończyło się sukcesem.

Proces kształcenia będzie się odbywał zgodnie z 7 semestralnym kursem inżynierskim na kierunku Mechatronika. Dla tej grupy studentów zagranicznych Wydział Inżynierii Mechanicznej i Robotyki przygotował autorski program kształcenia na roku zerowym, który między innymi zawiera intensywny kurs nauki języka polskiego, jak również kurs wyrównujący poziom znajomości języka angielskiego w celu uzyskania odpowiedniego certyfikatu.

Przygotowany program pozwoli również na wyrównanie poziomu wiedzy dla całej grupy studentów z zakresu matematyki, fizyki i informatyki. Rok zerowy ma również przybliżyć naszym nowym studentom historię i kulturę naszego kraju.

Uroczyste przywitanie studentów z Chin odbyło się w dniu 7 października br. w sali konferencyjnej wydziału, które prowadził Dziekan prof. Janusz Kowal w obecności pozostałych członków Kolegium Dziekańskiego, prof. Leszka Magalasa, przedstawicieli Wydziałowej Rady Samorządu Studentów oraz Pana Li Weiping Managing Director EduShanghai International, która w imieniu AGH prowadziła rekrutację studentów w ChRLD.

Informację o wydziale i programie studiów przedstawił studentom z Chin Prodziekan Wydziału ds. Dydaktycznych

i Współpracy z Zagranicą dr hab. Wojciech Lisowski prof. AGH. W imieniu studentów wydziału chińskich kolegów powitała przedstawicielka Samorządu i jednocześnie studentka II roku kierunku Mechatronika Pani Marta Szczepanek.

Dalszą część spotkania przeznaczono na zwiedzanie wydziału między innymi dziekanatu, wybranych sal wykładowych, których ilość w ostatnich latach znacznie się zwiększyła oraz wybranych laboratoriów w katedrach, które prowadzą zajęcia na kierunku Mechatronika.

W ramach integracji ze środowiskiem studentów AGH, nasi nowi studenci z Chin będą mieszkali w domach akademickich Miasteczka Studenckiego AGH, aby pobyt w Polsce był dla nich nie tylko czasem spędzonym na nauce, ale również okresem życia, który będą wspominać dzięki zawiązanym przyjaźniom z naszymi studentami.

✉ Bolesław Karwat

fol. Krzysztof Kolodziejczyk

Medale i nagrody

wręczone podczas uroczystego posiedzenia Senatu AGH z okazji Inauguracji Roku Akademickiego 2008/2009 w dniu 4 października 2008

Nagroda im. Profesora Władysława Taklińskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie dydaktyki – dwie równorzędne nagrody II stopnia otrzymali:

- dr inż. Bolesław Karwat z Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki
- prof. dr hab. inż. Wojciech Łużny z Wydziału Fizyki i Informatyki Stosowanej

Nagroda im. Profesora Antoniego Rodziewicz-Bielewicza za wybitne osiągnięcia w dziedzinie hutnictwa i dziedzin ściśle z nim związanych

- otrzymał zespół w składzie: prof. dr hab. inż. Aleksandra Czyska-Filemonowicz, dr inż. Franciszek Ciura, dr inż. Beata Dubiel, dr inż. Tomasz Moskalewicz, dr hab. inż. Anna Zielińska-Lipiec z Wydziału Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej.

Medalem Złotym za Długoletnią Służbę

- dr Bogusław Żmudziński z Wydziału Humanistycznego

Medalem Srebrnym za Długoletnią Służbę

- dr inż. Janusz Piechowicz z Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki
- prof. dr hab. inż. Janusz Szytko z Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki
- dr inż. Tadeusz Wszolek z Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki

Medalem Brązowym za Długoletnią Służbę

- dr inż. Jacek Kudrys z Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska

Notatki w Internecie 2008

16 października 2008 w Akademii Górniczo-Hutniczej odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów oraz nagród przyznanych w pierwszej edycji konkursu „Notatki w Internecie” dla uczniów krakowskich szkół ponadgimnazjalnych.

Konkursu uczniowie opracowywali w formie elektronicznej (jako strony WWW) własne notatki z ulubionych lekcji. Nad merytoryczną poprawnością prac czuwali ich opiekunowie naukowcy – nauczyciele prowadzący dane zajęcia

for. ZS

Zwycięzcy konkursu

Konkurs ten organizowany jest pod patronatem JM Rektora AGH już od dziewięciu lat. Pierwotnie był adresowany jednak tylko do studentów AGH. Edycja skierowana do uczniów zorganizowana została wspólnie przez Centrum e-Learningu AGH oraz Wydział Edukacji Urzędu Miasta Krakowa. Po raz pierwszy w roku szkolnym 2007/08 w ramach

w szkole. Tworząc własne prace uczniowie zdobywali umiejętność i praktykę tworzenia elektronicznych materiałów dydaktycznych przeznaczonych do publikacji w Internecie. Jury złożone z przedstawicieli AGH i Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Krakowa wyłoniło zwycięskie prace oraz przyznało nagrody:

- Grand Prix oraz nagrodę główną w postaci trzech laptopów ufundowanych przez JM Rektora AGH zdobyła praca pt. „Wielomiany jednej zmiennej” przygotowana przez uczniów: Jakuba Białkowskiego, Rafała Mastynę oraz Rafała Polaka z 2 klasy XII LO im. Cypriana Kamila Norwida w Krakowie. Opiekunem Naukowym pracy była mgr Magdalena Wachulec.
- Drugie miejsce zajęła praca pt. „Algorytmika – jak i z czym to się je?” Łukasza Joba z 2 klasy IV Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie. Opiekunem Naukowym pracy był mgr Jan Kurzawa.
- Trzecie miejsce zajęła praca pt. „Podstawy elektrotechniki” Pawła Łozińskiego z 1 klasy Zespołu Szkół Łączności w Krakowie. Opiekunem Naukowym pracy był dr inż. Wiktor Hudy.

Druga i trzecia nagroda oraz nagrody dla opiekunów naukowych prac zostały ufundowane przez Prezydenta Miasta Krakowa.

Wszystkie zgłoszone w konkursie prace były na bardzo wysokim poziomie. Staną się one ogólnodostępnymi na stronie internetowej Konkursu: www.notatki.cel.agh.edu.pl – pomocami dydaktycznymi.

✉ Michał Oczo

Wizyta gości z Aachen University

W dniu 3 października 2008 naszą Uczelnię odwiedziła grupa profesorów, wykładowców i doktorantów (w sumie 16 osób) z Department of Ferrous Metallurgy RWTH Aachen University, Republika Federalna Niemiec, której przewodniczył prof. dr. ing. Dieter Senk (Chair of Iron and Steel Metallurgy). W spotkaniu wzięli udział dziekan Wydziału Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej, dr hab. inż. Mirosław Karbowniczek, prof. AGH, prodziekan oraz grupa profesorów. Uczestniczył także Gregor Münstermann, Prezes ArcelorMittal, Chairman of Board of Directors and Chief Executive Officer. Celem spotkania było nawiązanie współpracy w zakresie dydaktyki, przede wszystkim w dziedzinie metalurgii żelaza, a szczególnie wspólne staże i wymiana studentów oraz doktorantów z naszej uczelni i RWTH Aachen University. Przedstawiciele obu uczelni technicznych wykazali zainteresowanie współpracą i wspólnym

kształceniem studentów polskich i niemieckich o specjalności metalurgia żelaza. Gregor Münstermann zadeklarował ze swej strony pomoc w realizacji takiej

współpracy i uznał inicjatywę za cenną z punktu widzenia interesów hutnictwa.

✉ Andrzej Ciał

for. prof. Alexandra Babich z RWTH Aachen University

Wspólna fotografia

Wyróżnienie dla pracownika Katedry Telekomunikacji AGH

Prof. Andrzej Jajszczyk z Katedry Telekomunikacji AGH został nominowany do Nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia w badaniach na rzecz rozwoju gospodarki. We wszystkich trzech kategoriach, obejmujących również badania na rzecz rozwoju nauki i badania na rzecz rozwoju społeczeństwa, nominowano ośmiu naukowców. Uroczystość wręczenia nagród, połączona z dyskusją na temat szkolnictwa wyższego, na którą zaproszono ośmiu nominowanych, odbyła się dnia 8 października br. w Zamku Królewskim w Warszawie w obecności premiera Donalda Tuska, minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego Barbary Kudryckiej oraz rektorów wielu uczelni. Jakkolwiek nagrodę w kategorii badań na rzecz rozwoju gospodarki otrzymał prof. Zdzisław Smorąg z Instytutu Zootechniki z Krakowa, wszyscy obecni usłyszeli nietypowe laudacje dla ośmiu nominowanych. Laudacje te były

piosenkami z tekstami Michała Zablockiego i muzyką Grzegorza Turnaua, wykonanymi przez tego ostatniego. Teksty piosenek opisywały badania poszczególnych naukowców, będące przedmiotem nominacji.

Laudacja na cześć prof. Andrzeja Jajszczyka

Komutatory przestrzenno-czasowe

Tekst: Michał Zablocki
Muzyka: Grzegorz Turnau

Jakiś czas temu zapadły mi w głowę komutatory przestrzenno-czasowe. Bo tylko one się wiążą czasami w coś, co potocznie nazwiemy węzłami.

Komutatory wiązane w centrale będą już mogły rozrastać się stale.

Będzie wspaniale, przez skórę to czuję, że telefonii się nie zablokuje.

Poza tym kabel optyczny dołączę, zabezpieczenia świecąco-wyjące i konsekwencje awarii zlagodzę, powód usunę i skutki uszkodzeń.

Jako zaletę należy pojmować szczelin czasowych dostępność dla słowa. Słowo być musi w szczelinę wsunięte, po czym wychodzi za drugim zakrętem.

Ważne, by wyszło jak weszło dokładnie tak, że ze środka mu nic nie wypadnie. Słowa potrafią się gubić w centrali, że byście nawet się nie spodziewali.

Przepakowane w szczelinie na nowo, można przemieścić i zyskać czasowo. A przestrajanie to już znaczna strata. Wiem, bo zajmuję się tym długie lata.

Czy mają wyższość, oceńcie to sami, przepakowania nad przestrojeniami. Przepakowanie potencjał ma duży, milion komórek bez trudu obsługi.

☞ Krystyna Stefanek

Seminarium polsko-japońskie

W dniu 14 października 2008, na Wydziale Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej AGH, odbyło się – z udziałem pracowników i studentów tego Wydziału i Wydziału Paliw i Energii AGH – seminarium japońsko-polskie: „Technical Exchange for Energy Saving”. W gronie uczestników obecni byli Dziekani Wydziałów IMiIP oraz PiE: dr hab. inż. Mirosław Karbowniczek oraz dr hab. Piotr Tomczyk, prof. AGH, a także prodziekani: dr hab. inż. Tadeusz Telejko, prof. AGH oraz dr hab. inż. Andrzej Ciał, prof. AGH. W ramach sesji naukowej, której przewodniczył dr hab. inż. Tadeusz Telejko, zostały wygłoszone następujące referaty:

1. *Leading into issues the energy conservation* – prof. dr Kazuo Yoshida, University of Tokyo, President, JIST Foundation;
2. *Activities in Energy Efficiency and Conservation* – Shinichi Akiyama, New Energy and Industrial Technology Development Organization (NEDO), Energy Conservation Technology Development Dept.;
3. *Japanese experience in the scope of the energy effectiveness in the industry* – Kazuo Matsuda, General Manger,

- Energy Frontier Business Development Office Chiyoda Corporation;
4. *Some remarks on the European Savings Directive (ESD) from the Polish perspective* – prof. A. Gula, Akademia Górniczo-Hutnicza, Wydział Paliw i Energii, Katedra Zrównoważonego Rozwoju Energetycznego.

JIST Foundation, Japan Interaction in Science & Technology Forum jest fundacją zajmującą się promocją współpracy przemysłu i uczelni.

Wspiera rozwój nauki i technologii, pomaga uzyskać finansowanie projektów.

New Energy and Industrial Technology Development Organization NEDO jest największą japońską organizacją badawczo-rozwojową, zajmującą się promocją i rozwojem nowych, zaawansowanych technologii przemysłowych pozyskiwania i oszczędnością energii.

Chiyoda Corporation jest wielką japońską kompanią specjalizującą się w pozyskiwaniu i rafinacji ropy naftowej oraz wytwarzaniu urządzeń. Jej aktywność koncentruje się poza Japonią, głównie na Bliskim Wschodzie.

☞ Andrzej Ciał

prof. dr Kazuo Yoshida, Shinichi Akiyama, Kazuo Matsuda, prof. M. Karbowniczek i prof. T. Telejko

foto: Stanisław Malik

Nowa aula na Wydziale GGiŚ

Wzorem innych wydziałów AGH, Wydział Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska dorobił się auli z prawdziwego zdarzenia, auli na 180 miejsc.

Oficjalna uroczystość otwarcia pięknej sali, zaprojektowanej przez architekta Przemysława Czubaję, odbyła się 9 października br. Koszt budowy, wynoszący około 2 mln złotych, został pokryty w ¾ z funduszy wydziałowych, pozostałą kwotę zawdzięczamy przychylności rektora AGH prof. Antoniego Tajdusia.

Rektor osobiście wziął udział w uroczystości otwarcia imponującej sali i mógł podziwiać piękną kolorystykę wnętrza,

między innymi udane połączenie kolorów posadzki, oparcí i siedzeń.

Pierwszy wykład w Auli z „Podstaw nauk o Ziemi”, poprowadziły panie dr hab. inż. Ewa Panek oraz dr inż. Bogusława Rajpolt. Po kilku latach eksploatacji sali konieczne będą badania mające na celu stwierdzenie, czy w tak nastrojowym pomieszczeniu wiedza lepiej wchodzi studentom do głowy?

✎ Zdzisław Sobczyk

foto: ZS

Nowa sala dla Wydziału GGiOŚ

W dn. 29 września 2008 na Wydziale Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska AGH oddano do użytku na III piętrze pawilonu A-0 kompleks pomieszczeń dydaktycznych uzyskanych po zaadaptowaniu dawnej sali Baletu Form Nowoczesnych. Kompleksowy remont został sfinansowany w połowie przez JM Rektora a w połowie przez WGGiOŚ. Wydział wzbogacił swą bazę dydaktyczną o dwie nowoczesne, klimatyzowane sale wyposażone w środki multimedialne, w których mogą odbywać się zajęcia dla 70 i 80 osób. Konstrukcja pozwala na połączenie obu sal w jedną na 150 osób. Pełny dostęp dla osób

niepełnosprawnych gwarantuje specjalna winda. Przed salami wygospodarowano obszerne foyer mogące służyć, w przypadku organizowania konferencji jako część recepcyjną lub cateringową. W ramach remontu adaptacyjnego oddano również do użytku kilka pomieszczeń pracowniczych oraz sanitariaty. Sale przekazane do użytku pozwolą częściowo złagodzić problemy lokalowe związane z coraz liczniejszymi naborami studentów na I rok studiów.

✎ Jacek Matyszkiewicz

Jak chronić własność intelektualną AGH na terenie Polski

Własność intelektualna ma charakter niematerialny i stanowi ją przejaw każdej działalności twórczej człowieka. Jest ona chroniona przez prawo autorskie oraz prawo własności przemysłowej.

Dla powstania ochrony prawnego-autorskiej nie jest wymagane dopełnienie żadnych formalnych wymogów, a ochrona powstaje z chwilą ustalenia utworu. Prawo autorskie określa, że utwór jest wynikiem działalności twórczej o indywidualnym charakterze. Mogą to być utwory literackie, publicystyczne, naukowe, kartograficzne oraz programy komputerowe, a także plastyczne, fotograficzne, lutnicze, jak również utwory z zakresu wzornictwa przemysłowego, architektoniczne i urbanistyczne, a ponadto utwory muzyczne, sceniczne, choreograficzne i pantomimiczne, audiowizualne, w tym filmowe.

Natomiast uzyskiwanie ochrony na przedmioty własności przemysłowej cechuje bardzo sformalizowane postępowanie przed Urzędem Patentowym RP.

Przedmiotami własności przemysłowej są: wynalazki, wzory użytkowe, wzory przemysłowe, znaki towarowe, oznaczenia geograficzne i topografie układów scalonych.

Własność chroniona jest na podstawie decyzji Urzędu Patentowego RP.

Prawo określa, że:

- **wynalazkiem** jest rozwiązanie o charakterze technicznym, które jest nowe w skali światowej, posiada poziom wynalazczy oraz nadaje się do przemysłowego stosowania – UP udziela patent,
- **wzorem użytkowym** jest rozwiązanie techniczne dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci, nowe w skali światowej i użyteczne – UP udziela prawo ochronne,
- **wzorem przemysłowym** jest nowa i oryginalna postać wytworu, przejawiająca się w szczególności w kształcie, właściwościach powierzchni, barwie, rysunku lub ornamentacie nadająca się do wielokrotnego odtwarzania – UP udziela prawo z rejestracji;
- **znakiem towarowym** jest dowolnego rodzaju oznaczenie przedstawione w sposób graficzny lub dające się w ten sposób wyrazić, które nadaje

się do odróżniania w obrocie towarów lub usług określonego przedsiębiorstwa od towarów lub usług tego samego rodzaju innych przedsiębiorstw – UP udziela prawo ochronne,

- **oznaczeniem geograficznym** jest oznaczenie słowne odnoszące się bezpośrednio lub pośrednio do nazwy miejsca, miejscowości, regionu, kraju, identyfikujące towar jako pochodzący z tego terenu, jeżeli jakość, dobra opinia lub inne cechy towaru są przypisywane przede wszystkim jego pochodzeniu geograficznemu – UP udziela prawo z rejestracji,
- **topografią układów scalonych** jest oryginalne rozwiązanie polegające na wyrażonym w dowolny sposób przestrzennym rozplanowaniu elementów, z których co najmniej jeden jest aktywny oraz połączeń między nimi, przy czym pojęcie „układ scalony” oznacza warstwowy wytwór przestrzenny, utworzony w celu spełniania funkcji elektronicznych z elementów materiałupółprzewodnikowego tworzącego ciągłą warstwę oraz ich połączeń przewodzących i obszarów izolujących, które są ze sobą nierozdzielnie sprzężone – UP udziela prawo z rejestracji.

Za wynalazki nie są uważane w szczególności:

- programy do maszyn cyfrowych,
- odkrycia, teorie naukowe i metody matematyczne,
- plany, zasady, metody dotyczące działalności umysłowej i gospodarczej oraz gry,
- przedstawienia informacji,
- wytwory o charakterze tylko estetycznym,
- wytwory niemożliwe do wykorzystania w świetle powszechnie przyjętych i uznanych i uznanych zasad nauki.

Uzyskanie praw wyłącznych w Urzędzie Patentowym RP wymaga wszczęcia odpowiedniej procedury i tak w przypadku zgłaszania do ochrony wynalazku lub wzoru użytkowego należy opracować dokumentację zgłoszeniową, zawierającą opis rozwiązania, zastrzeżenia patentowe lub ochronne, rysunki oraz skrót. Rzecznicy patentowi zatrudnieni w Dziale Ochrony Własności

Intelektualnej CTT zajmują się sporządzaniem tej dokumentacji, którą wykonują w oparciu o materiały dostarczone przez twórców, konsultacje z nimi oraz własne poszukiwania w światowej literaturze patentowej. Dokumentacja wysyłana jest do Urzędu Patentowego RP, który rejestruje zgłoszenie i dalsze postępowanie zgłoszeniowe toczy się zgodnie z jego procedurą. Aktualnie czas rozpatrywania zgłoszenia do momentu wydania decyzji o udzieleniu prawa wyłącznego wynosi 4 do 7 lat. Inne przydatne dla potencjalnych twórców wiadomości i informacje znajdują się na stronie

www.ctt.agh.edu.pl

Przed ujawnieniem rozwiązania poprzez publikację w czasopiśmie, przedstawieniem go na konferencji lub wystawie należy go zgłosić do ochrony w UP RP, bo każda forma ujawnienia szkodzi nowości i jest przeszkodą do uzyskania praw wyłącznych.

Po uzyskaniu patentu lub prawa ochronnego uprawniony z niego nabywa prawo wyłącznego korzystania z wynalazku lub wzoru użytkowego w sposób zarobkowy lub zawodowy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej lub może w drodze umowy udzielić innej osobie upoważnienia do korzystania z jego rozwiązania (umowa licencyjna).

Patent może korzystnie wspomagać Uczelnię zarówno w sferze „prestżu” jak i finansów. Wskazać można następujące jego skutki:

- opis patentowy jest publikacją rozpowszechnianą przez bazy, umieszczone w internecie, potwierdzającą poziom naukowy Uczelni, wskazuje jej twórców oraz datę dokonania innowacji,
- wspomaga uzyskiwanie grantów, zleceń, a także nawiązywanie kontaktów naukowych,
- inspirowanie dalsze wynalazki i zapobiega dublowaniu prac badawczo-rozwojowych,
- może być przedmiotem obrotu, co pozwala na uzyskiwanie sporych korzyści ekonomicznych.

mgr inż. Elżbieta Postołek
rzecznik patentowy AGH
Centrum Transferu Technologii

Meksykanie w AGH

Szkoła letnia Culture and Art dla studentów meksykańskich na Wydziale Humanistycznym AGH

Akademia Górniczo-Hutnicza, jako uczelnia rozwijająca się i nastawiona na międzynarodową współpracę, w bieżącym roku po raz dziewiąty zorganizowała szkołę letnią dla studentów z Instituto Tecnológico y de Studios Superiores de Monterrey. Tym razem po raz pierwszy do grona wydziałów prowadzących kursy wakacyjne dla młodzieży z Meksyku (a więc do Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki oraz Wydziału Zarządzania) dołączył również Wydział Humanistyczny.

Inspiracją stała się prośba strony meksykańskiej o zorganizowanie wykładów i zajęć z dziedziny kultury i sztuki. Profil ten odpowiadał nachyleniu badawczo-dydaktycznemu Wydziału Humanistycznego, tym bardziej, że od bieżącego roku akademickiego otwarto na nim studia z zakresu kulturoznawstwa. Stąd też nazwa samego kursu: *Culture and Art*.

Funkcją kierownika szkoły letniej pełniła prof. Anna Siwik, ówczesny dziekan WNSS, natomiast opiekunem kursu ze strony polskiej, odpowiedzialnym za sprawy merytoryczne i organizacyjne, była dr Anna Małecka. Za sprawy techniczne, takie jak podpisywanie umów, edycja skryptu, przygotowanie obiektu, bilety, itp. odpowiedzialność ponosił dyr. mgr inż.

Zbigniew Lankosz. Nieocenioną pomocą służyli również koordynator kursów letnich dla studentów meksykańskich na naszej uczelni – dr inż. Czesław Grzbiela oraz wspomagający jego działania mgr inż. Janusz Sitarski.

Program szkoły letniej dla studentów z Meksyku objął blisko miesiąc zajęć dydaktycznych, urozmaiconych licznymi wycieczkami oraz wydarzeniami kulturalnymi. Od 30 czerwca do 25 lipca grupa 13 studentów wzięła udział w 40 godzinach wykładów w języku angielskim z zakresu kultury i sztuki. Studenci mieli do dyspozycji specjalnie dla nich opracowany przez dr Annę Małecką skrypt w języku angielskim, zawierający teksty związane z tematyką wykładów. Przybyły z Meksyku prof. José de Jesús Ramirez poprowadził 40 godzin zajęć z zakresu nauk społecznych, w języku hiszpańskim, a mgr Bogumiła Osiak ze Studium Języków Obcych AGH – 20 godzin nauczania języka polskiego. Meksykańskimi opiekunami młodzieży byli profesorowie: Angélica Camacho i wspomniany już José de Jesús Ramirez.

Wykłady prowadzone były przez pracowników Wydziału Humanistycznego, m.in. dr Annę Małecką (wprowadzenie do nauki o kulturze i estetyki, sztuka i kultura starożytności, estetyka architektury, teatru,

baletu, muzeologia), dr Łucję Kaprańską (etnologia), a także przez specjalistów od niedawna współpracujących z AGH, m.in.: dr Annę Olszewską (historia sztuki – od średniowiecza do współczesności), dr Joannę Miklaszewską (muzykologia), prof. Michała Ostrowskiego (elektroniczna kultura i sztuka), oraz – spoza uczelni – dr Martynę Olszowską (filmoznawstwo). Nie zabrakło również spotkań ze współczesnymi polskimi artystami. Wybitny współczesny artysta plastyk, prof. Andrzej Bednarczyk z Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, zaprezentował własną twórczość, a działający na naszej uczelni Jerzy Birczyński zaprosił meksykańskich gości na przedstawienie kierowanego przez siebie Baletu Form Nowoczesnych.

Dodatkowym walorem szkoły letniej był bogaty program kulturalny, dopasowany do tematyki zajęć. Młodzi Meksykanie zachycili się Starym Miastem i Kazimierzem. Zwiedzili Zamek Królewski na Wawelu, Muzeum Czartoryskich, Muzeum Archeologiczne, zdobyli Kopiec Kościuszki, odwiedzili również okolice Krakowa. Byli między innymi na zamku w Niepołomicach, gdzie w galerii wysłuchali wykładu dr Anny Małeckiej na temat XIX-wiecznego malarstwa polskiego. Studenci mieli także okazję uczestniczyć w plenerowym wystawieniu *Toski* na dziedzińcu Niepołomickiego Zamku. Odwiedzili, Zakopane, Kopalnię Soli w Wieliczce, Obóz Koncentracyjny w Oświęcimiu oraz podążyli śladami Jana Pawła II w Wadowicach i Kalwarii Zebrzydowskiej.

for. ZS

Organizatorzy zadbali o to, by goście mogli wyjechać na dwa weekendy za granicę. Jeden spędzili w Pradze, drugi zaś w Budapeszcie. Wycieczki te stanowiły uzupełnienie programu wykładów.

Szczególnie dużą aprobatą wśród Meksykanów cieszyły się te inicjatywy, w których brali udział studenci WH. Wydział dał bowiem swoim żakom szansę na zaangażowanie się w niektóre wycieczki, a także chętnie rozważał wysuwane przez studentów propozycje kulturalne. Dzięki temu grupa Meksykanów miała okazję wysłuchać koncertu muzyki organowej, w kościele św. Piotra i Pawła.

Niemniej radości wywoływały wycieczki, w tym m. in. rejs statkiem do Tyrńca. Podczas tej i innych wypraw goście nawiązali bliższe znajomości z towarzyszącymi im przedstawicielami AGH. Młodzi Meksykanie byli pod dużym wrażeniem organizacji wycieczek i bardzo ciepło przyjmowali nowych opiekunów, niejednokrotnie zaskakując ich bezpośrednimi pytaniami.

Warto zauważyć, że nauka języka polskiego wśród większości Meksykanów przebiegała w błyskawicznym tempie. Już po kilku tygodniach potrafili nie tylko komunikatywnie porozumiewać się na podstawowym poziomie, ale także czytać i właściwie akcentować słowa, sprawiające obcokrajowcom, nawet tym mieszkającym w Polsce od lat, duże trudności. Na ostatnich zajęciach zaskoczyli prowadzącą wykład odśpiewaną po polsku z bezbłędną intonacją piosenką: „Do widzenia, do miłego zobaczenia”.

Dobra organizacja tak zajęć dydaktycznych jak i kulturalno-rozrywkowych zasługuje na podkreślenie. Wszystko przebiegało zgodnie z planem przez cały okres pobytu studentów z Monterrey. Grupa zawsze stawiała się na czas, mając przy okazji możliwość zwiedzenia i zobaczenia wszystkiego w odpowiadającym im tempie.

Inicjatywa szkoły letniej *Culture and Art* spotkała się z dużą życzliwością, otwartością i zainteresowaniem zarówno gości jak i gospodarzy. Wszystko wskazuje na to, że w przyszłym roku Wydział Humanistyczny znów będzie gościć grono młodych ludzi z Meksyku. Bez wątplenia warto podejmować przedsięwzięcia tego typu i zachęcać studentów do udziału w nich, bo efekty takich kontaktów są korzystne dla obu stron.

✉ **Małgorzata Matlak**
studentka III roku Socjologii, Wydział Humanistyczny AGH

III Krakowska Konferencja Młodych Uczonych

W dniach 25–27 września 2008 roku w Akademii Górniczo-Hutniczej, pod patronatem JM Rektora AGH prof. Antoniego Tajdusia, odbyła się trzecia Krakowska Konferencja Młodych Uczonych.

Z roku na rok, Konferencja cieszy się coraz większym zainteresowaniem, przede wszystkim wśród doktorantów i asystentów stawiających pierwsze kroki na ścieżkach kariery naukowej oraz przedstawicieli firm działających w sektorach energetyki, nowych technologii i ochrony środowiska.

Na tegoroczną Konferencję zgłoszono ponad sto dwadzieścia referatów z różnych dziedzin nauki i techniki, które ze względu na różnorodność podejmowanych tematów, została podzielona tradycyjnie już na pięć sesji: informatyka i systemy informatyczne, nowe techniki i technologie, inżynieria środowiska, nauki ekonomiczne oraz nauki humanistyczne.

Referaty zostały wydane w trzecim tomie *Materiałów Krakowskiej Konferencji Młodych Uczonych*. Ze względu na bardzo wysoki poziom wygłaszanych oraz publikowanych referatów, potwierdzony opinią recenzentów, po raz pierwszy uczestnicy KKMU mieli możliwość opublikowania swoich artykułów w punktowanych czasopismach takich jak *Gospodarka Surowcami Mineralnymi*, *Ecological Chemistry and Engineering* oraz w periodyku *Kultura Współczesna*.

Mnogość podejmowanych tematów oraz obecność przedstawicieli różnych dziedzin nauki umożliwiły interdyscyplinarne ujęcie i podejście do poruszanych problemów oraz wyjście poza ramy własnej specjalności. Wydaje się, że założony wielodyscyplinarny charakter Konferencji doskonale wpisuje się w potrzeby młodych adeptów nauki. Mniej formalną wymianę myśli i doświadczeń można było kontynuować podczas

uroczystej kolacji, kiedy to wręczono wyróżnienia laureatom poszczególnych sesji, a także w czasie malowniczego rejsu do Tynieckiego Opactwa Benedyktynów.

Konferencję zorganizowała grupa naukowa **Pro Futuro**, skupiająca aktualnie doktorantów i asystentów z krakowskich uczelni wyższych i instytucji naukowych: Akademii Górniczo-Hutniczej, Uniwersytetu Rolniczego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Akademii Pedagogicznej, Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk. Współorganizatorem Konferencji była Fundacja Studentów i Absolwentów AGH ACADEMICA, która również stanowiła niezastąpione wsparcie w zakresie administracji projektu.

Organizację Konferencji umożliwiło wsparcie ze strony Grupy PZU (Złoty Sponsor), wiodących firm sektora paliwowo-energetycznego: Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA (Srebrny Sponsor), TAURON Polska Energia S.A. (Srebrny Sponsor) oraz Grupa LOTOS S.A. (Brązowy Sponsor), Jastrzębska Spółka Węglowa SA (Brązowy Sponsor) i Koksownia Przyjaźń Sp. z o.o. (Brązowy Sponsor). Partnerem Merytorycznym Konferencji była Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie.

Krakowska Konferencja Młodych Uczonych stała się inicjatywą cykliczną i mamy nadzieję, również inicjatywą potrzebną, która integruje młode środowiska naukowe i motywuje do dalszej pracy.

Dziękując wszystkim naszym uczestnikom, sympatykom oraz osobom wspierającym nasze działania na Uczelni oraz poza nią, serdecznie zapraszamy na kolejne edycje!

www.profuturo.agh.edu.pl/konferencja
www.profuturo.agh.edu.pl

✉ **Małgorzata Śliwka**

Kalendarium rektorskie

11 września 2008

- XVIII. Forum Ekonomiczne w Krynicy pod hasłem: „Europejskie dylematy. Europa Środkowa – Partner czy Statysta?”.
- Uroczyste wmurowanie aktu węgielnego w Stąporkowie pod budowę „Fabryki Płytek Ceramicznych opartej o innowacyjną technologię CONTINUA”.

11-12 września 2008

- Posiedzenie Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych.

12 września 2008

- Spotkanie z przedstawicielami chińskiej uczelni Anhui Univeristy of Science and Technology w ramach prowadzonej współpracy z AGH.

13 września 2008

- Posiedzenie Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich.

15 wrzesień 2008

- Konferencja „Near Surface 2008” organizowana przez Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska AGH.
- Konferencja „Polska Ceramika 2008”.
- Konferencja ICSES 2008 (International Conference on Signals and Electronics Systems).

17 września 2008

- Konferencja „Medical Physics and Engineering 110 Years After the Discovery of Polonium and Radium”.
- Uroczyste otwarcie Centrum Dydaktyki U-2.

18 wrzesień 2008 r.

- Podpisanie Porozumienia o współpracy w ramach Klastra Europejskie Centrum Gier.
- Uroczyste otwarcie Domu Studenckiego nr 17 ARKADIA (ul. Tokarskiego 6).

22 września 2008

- Krakowski Salon Maturzystów, *Perspektywy 2008*.
- 12 Międzynarodowa Konferencja Przeróbki Plastycznej – Metal Forming 2008.
- Spotkania European Group for Policy Co-ordination for Academic and Industrial Research Networking (ENPG) zorganizowane przez ACK CYFRONET AGH.

23 września 2008

- 4th Mid-European Clay Conference MECC'08.

24 wrzesień 2008 r.

- Uroczystość nadania doktora honoris causa Politechniki Wrocławskiej Kanclerz Niemiec Angeli Merkel.
- XIV Międzynarodowe Targi Technologii dla Odlewnictwa METAL w Kielcach.

25 września 2008

- III. Krakowska Konferencja Młodych Uczonych zorganizowana z inicjatywy grupy naukowej Pro Futuro zrzeszającej doktorantów, asystentów i młodych pracowników Akademii Górniczo-Hutniczej oraz innych uczelni krakowskich.

- Posiedzenie Komitetu Monitorującego dla Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych UE w Warszawie.

26 września 2008

- Obchody 10-lecia działalności Strzeblowskich Kopalni Surowców Mineralnych w Sobótce.

29 września 2008

- Spotkanie informacyjne nt. uruchamianych w styczniu 2009 r. studiów Master of Business Administration (MBA) prowadzonych wspólnie przez Wydział Zarządzania AGH i Colorado State University (USA).
- Posiedzenie Polskiego Towarzystwa Materiałoznawczego w AGH.

30 wrzesień 2008 r.

- Uroczystość wręczenia „Stypendiów Naukowych Miasta Krakowa”.
- Spotkanie władz Uczelni z władzami miasta Mielec.

1 październik 2008 r.

- Otwarcie II Szkoły Mikroskopii Elektronowej im. Profesora Stanisława Gorczycy organizowanej w ramach projektu ESTEEM jako „2nd Stanislaw Gorczyca Workshop on Electron Microscopy: New TEM Techniques”.
- Inauguracja roku akademickiego w Politechnice Wrocławskiej.

2 października 2008

- Uroczysta inauguracji roku akademickiego w Uniwersytecie Ekonomicznym.
- Inauguracja działalności Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych.
- Uroczysta inauguracja roku akademickiego w Akademii Sztuk Pięknych.
- Uroczysta inauguracja roku akademickiego w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej
- Uroczysta inauguracja roku akademickiego w Politechnice Śląskiej w Gliwicach.
- Uroczysta inauguracja roku akademickiego w Zamiejscowym Ośrodku Dydaktycznym AGH w Jastrzębiu Zdroju.

4 października 2008

- Uroczysta inauguracja 90-go, jubileuszowego roku akademickiego 2008/2009 w Akademii Górniczo-Hutniczej.

6 października 2008

- Spotkanie integracyjne studentów z Chin rozpoczynających studia w AGH, na kierunku Mechatronika, z ESN-AGH.
- Uroczysta inauguracja roku akademickiego w Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie.

7 października 2008

- Forum Kół Naukowych – spotkania z nauką i sztuką.
- Spotkanie ze studentami chińskimi rozpoczynającymi studia w AGH.

9 października 2008

- Uroczyste otwarcie Auli Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska.
- Posiedzenie Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych.

10 października 2008

- Uroczysta inauguracja roku akademickiego w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie.
- Konferencja naukowo-techniczna „Materiały ogniotwale dla przemysłu stalowego i przemysłu metali nieżelaznych”.

- Udział w inauguracji roku akademickiego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu.

13 października 2008 r.

- Ósme Krakowskie Warsztaty Gridowe organizowane przez Akademickie Centrum Komputerowe CYFRONET AGH wraz z Instytutem Fizyki Jadrowej PAN w Krakowie oraz Katedrą Informatyki AGH i Collegium Medium UJ.
- Konferencja organizowana przez Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości – „Doctus – Małopolski fundusz stypendialny dla doktorantów”.
- Spotkanie plenarne w związku z obchodami Dni Jana Pawła II.
- Plenarne posiedzenie Komitetu Nauki o Materiałach PAN w Instytucie Technologii Eksploatacji w Radomiu.

14 października 2008

- Uroczysta inauguracja roku akademickiego Podhalańskiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Targu.
- Uroczysta inauguracja roku akademickiego w Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie.
- Konferencja „Energetyka Atomowa w Polsce – czas działania” organizowana przez Komisję Gospodarki Narodowej Senatu RP.

15 października 2008

- Święto Gimnazjum nr 2 w Skawinie połączone z Festiwalem Nauki „W trop za metalami”.

16 października 2008

- Uroczystość wręczenia dyplomów oraz nagród przyznanych w pierwszej edycji konkursu „Notatki w Internecie” dla uczniów krakowskich szkół ponadgimnazjalnych. Konkurs ten zorganizowany został wspólnie przez Centrum e-Learningu AGH oraz Wydział Edukacji Urzędu Miasta Krakowa, pod patronatem JM Rektora AGH.
- Ognisko Integracyjne Zrzeszenia Studentów Niepełnosprawnych AGH.

Rektor Akademii Górniczo-Hutniczej
prof. Antoni Tajduś

uprzejmie zaprasza społeczność uczelni
na uroczystości związane z obchodami
Dni Jana Pawła II – 2008

Odbędą się one w naszej uczelni 5 listopada
w godz. od 10.00 do 12.30 w Auli Akademii.

Warsztaty w Akademii Górniczo-Hutniczej: „Piękno w poezji i technice”

Program warsztatów :

1. **Profesor Władysław Stróżewski** „Piękno i przemysł”.
2. **Poeta – Redaktor Marek Skwarnicki**
„Piękno w poezji Jana Pawła II”.
3. **Koncert Orkiestry Reprezentacyjnej Akademii Górniczo-Hutniczej** (w programie ulubione pieśni Papieża Jana Pawła II).
4. **Odświeżenie przez Rektora Akademii Górniczo-Hutniczej prof. Antoniego Tajduś**a tablicy upamiętniającej 30. rocznicę wyboru **kardynała Karola Wojtyły** na Stolicę Piotrową (Gmach Główny A-0 AGH).

Wybrane z prasy

Dziennik Polski 18.09.2008 r.

Gruntownie przebudowany gmach, stojący przy ul. Reymonta 7 i oznaczony symbolem U-2 został uroczystie otwarty. W obecności Władz Uczelni i członków Senatu budynek poświęcił ks. Andrzej Waksmański. „Sale są wyposażone w bardzo dobry system wentylacyjny oraz nowoczesny sprzęt audio-wideo. Nad warunkami dźwiękowymi pracowali nasi specjaliści od inżynierii akustycznej. W sali amfiteatralnej mieści się 650 osób, co znacznie zwiększy nasze możliwości w zakresie organizowania konferencji” – chwalił nowy gmach rektor AGH prof. Antoni Tajduś.

Gazeta Wyborcza 19.09.2008 r.

Pomysł na utworzenie w Krakowie nowoczesnego ośrodka technologii gier wideo w zakresie badań, wdrożeń kształcenia kadr oraz studiów wyższych kształcących przyszłych programistów pojawił się kilka miesięcy temu. Dwie najlepsze krakowskie uczelnie UJ i AGH, producenci gier i przedstawiciele świata biznesu błyskawicznie podjęli decyzję o współpracy. Tak powstał projekt Europejskiego Centrum Gier. Koszt przedsięwzięcia to ok. 10 mln zł. Poza nowoczesnym studium animacji i produkcji dźwiękowej, w którym będą powstawały nowe projekty, UJ i AGH utworzą w styczniu przyszłego roku nowy kierunek studiów podyplomowych kształcących programistów gier.

Dziennik Polski 24.09.2008 r.

Konkurs na najlepszą pracę doktorską ogłaszany jest co roku przez organizację ECCOMAS, zrzeszającą stowarzyszenia naukowe krajów europejskich. Jej głównym celem jest wspieranie i koordynowanie badań naukowych w dziedzinie informatyki stosowanej. Tegorocznym autorem najlepszej pracy doktorskiej w tej dziedzinie został Łukasz Madej, absolwent AGH. Rozmowę z laureatem przeczytamy w wywiadzie pt. *Nauka popłaca*.

Gazeta Wyborcza 27/28.09.2008 r.

Dziennik Polski 24.09.2008 r.

Ideą Nocy Naukowców było zachęcenie młodych do wybrania kariery naukowej. Spore emocje wywołały pokazy w Laboratorium Wysokich Napięć AGH. Najmłodszym podobaly się zwłaszcza pokazy wyładowań piorunowych i prezentacja transformatora Tesli. Uczelnia prezentowała także możliwości najnowocześniejszych robotów. Korytarze AGH pełne były zwiedzających, aby wejść do laboratoriów, trzeba było ustawić się w długiej kolejce.

Dziennik Polski 29.09.2008 r.

Kim są biocybernetycy, jak powstały sztuczne neurony, z czego zbudowany jest ludzki mózg i czy komputery będą kiedyś myśleć? Tego wszystkiego dowiedzieli się mali studenci z Małopolskiego Uniwersytetu dla Dzieci, który zainaugurował swoją działalność w Trzebini. Pierwszy wykład poprowadził prof. Ryszard Tadeusiewicz z AGH.

Echo Miasta 29.09.2008 r.

Gazeta Wyborcza 29.09.2008 r.

Rozpoczął działalność Uniwersytet Dzieci na UJ. Małych studentów zaczynających po raz pierwszy naukę przywitał rektor AGH prof. Antoni Tajduś wykładem pt. *Do czego służą odkrycia naukowe*. Wykład o zmaganiach człowieka z prawami natury spotkał się z dużym zainteresowaniem maluchów.

Gazeta Wyborcza 29.09.2008 r.

Na krakowskich uczelniach można wybierać spośród kilkuset kierunków studiów podyplomowych. Jak przekonują specjaliści od HR – odpowiednio dobrane otwierają wiele drzwi na zawodowej ścieżce młodych ludzi. W AGH zainteresowanie studiami podyplomowymi jest ogromne. Mimo spadku zainteresowania studiami technicznymi w całym kraju AGH tego trendu nie odnotowała – ani na studiach wyższych, ani na studiach podyplomowych (w ubiegłym roku na 74 kierunkach kształciło się blisko 2,3 tys. osób).

Gazeta Wyborcza 30.09.2008 r.

Prywatne akademiki w centrum Krakowa rozwiążą problemy młodych ludzi z mieszkaniami. Tak twierdzi AGH i namawia miasto oraz inwestorów do współpracy. Rektor AGH prof. Antoni Tajduś podkreśla, że żeby przedsięwzięcie zakończyło się sukcesem, potrzeba współpracy uczelni (które pomogą przy projektowaniu obiektów); miasta, które udostępni teren pod inwestycje i prywatnego dewelopera, który akademiki wybuduje. Uczelnia robi pierwszy krok. „W Miasteczku Studenckim AGH wskazujemy teren pod budowę jednego akademika na blisko 400 miejsc, realizowanego według proponowanego systemu, na więcej terenu nas nie stać” – podkreśla Rektor AGH.

Dziennik Polski 30.09.2008 r.

Trwa exodus młodych naukowców za granicę – alarmuje Fundacja na rzecz Nauki Polskiej. Dziennik Polski dotarł do najnowszego raportu fundacji, z którego wynika, że w ciągu trzech lat o jedną piątą zwiększyła się liczba doktorów i doktorantów, którzy wybrali karierę poza Polską. Średnio co trzeci nawet nie myśli o powrocie do kraju. Jak podkreśla prof. Tomasz Szmuc, Prorektor ds. Nauki AGH – wyjazdy są czymś pozytywnym. Ważne jednak, by krakowskie uczelnie dysponowały na tyle szeroką ofertą, żeby można w nich było robić karierę, a pobyt za granicą traktować tylko jako uzupełnienie studiów. „Niedługo w AGH będziemy proponować cały system wsparcia finansowego, tak by wyjść naprzeciw również materialnym potrzebom” – zapowiada prof. Szmuc.

Rzeczpospolita 1.10.2008 r.

Wydział Metali Nieżelaznych będzie jednym ze współorganizatorów targów Blach-Tech, które odbędą się 22–24 kwietnia na terenach targowych przy ul. Centralnej pod hasłem „Jakość, wydajność, bezpieczeństwo, ochrona środowiska”. Zainteresowani fachowcy będą mogli poznać najnowsze technologie i zapoznać się z reprezentatywną ofertą zarówno producentów jak i dystrybutorów.

Dziennik Polski 5.10.2008 r.

Co będzie głównym wątkiem inauguracyjnego wystąpienia Rektora AGH prof. Antoniego Tajdusia, jakie działania uważa za pierwszoplanowe w zakresie dydaktyki, jakimi nowymi ofertami kształcenia może pochwalić się AGH i skąd uczelnia czerpie pieniądze na nowe inwestycje i remonty przeczytamy w wywiadzie z JM Rektorem pt. *AGH – modna uczelnia*. Profesor Tajduś pełni zaszczytną funkcję Przewodniczącego Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych. To liczące się gremium zarówno w sferze nauki, jak i gospodarki. W udzielonym wywiadzie znajdziemy również informacje o planach jakie ma Przewodniczący na najbliższe lata.

Dziennik Polski 6.10.2008 r.

W jednej z najstarszych uczelni technicznych w Polsce – AGH – rozpoczął się nowy rok akademicki. W przemówieniu inauguracyjnym Rektor AGH prof. Antoni Tajduś podkreślił, że „istnieje konieczność sformułowania na nowo misji uczelni, tak,

aby AGH stała się uniwersytetem o zasięgu europejskim”. Przypomnił historię AGH, która wkracza w 90. rok swojego istnienia. W roku jubileuszowym w AGH powstanie nowy Wydział Energetyki, jedyny w Polsce. Rektor przedstawił też plany kolejnych inwestycji: Centrum Informatyki, Centrum Ceramiki oraz Centrum Nanotechnologii i Nowych Materiałów.

Dziennik Polski 7.10.2008 r.

AGH zaprasza na kolejną odsłonę cyklu „Forum Kół Naukowych – spotkanie z nauką i sztuką”. Na wykład pod hasłem „Uczeń i mistrz” zaprasza prof. Zbigniew Kąkol, Prorektor ds. Kształcenia AGH oraz Paweł Pędrak z Wydziału Fizyki i Informatyki Stosowanej. Wygłoszony wykład nosi tytuł *Tomografia komputerowa promieniowania X i MRI*. Z kolei w części artystycznej wystąpi z recitalem smyczkowym Kwartet Vistula.

Dziennik Polski 8.10.2008 r.

Czterech wybitnych naukowców z Krakowa zostało nominowanych do nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia naukowe i naukowo-techniczne. Jest wśród nich prof. Andrzej Jajszczyk z Katedry Telekomunikacji AGH. W sumie nominowanych zostało ośmiu naukowców. Z tego grona troje ma szansę na nagrodę, która w tym roku zostanie przyznana po raz trzeci. Wysokość nagrody wyniesie ok. 57 450 zł.

Dziennik Polski 13.10.2008 r.

W AGH odbyły się obchody 10-lecia Wydziału Matematyki Stosowanej. Dziekan życzył nowym studentom, by kształtowali na uczelni swoją mądrość, a od najstarszego wydziału AGH przekazał im górnicze „Szczęść Boże”. Wykład inauguracyjny *Istota i rola matematyki we współczesnym świecie* wygłosił dr hab. Stanisław Brzychczy. Po południu odbyła się konferencja naukowo-historyczna poświęcona jubileuszowi wydziału oraz otwarto wystawę pt. *10 lat Wydziału Matematyki Stosowanej*. Zainaugurowano działalność nowego Koła Matematyki w ramach Stowarzyszenia Wychowanków AGH. Rozegrano turniej piłki nożnej i szachów.

Dziennik 13.10.2008 r.

AGH zaprasza uczniów szkół ponadgimnazjalnych do udziału w konkursie „O Diamentowy Indeks”, w którym nagrodą jest indeks AGH – przyjęcie na studia z pominięciem procedury rekrutacyjnej. Konkurs ma postać trzystopniowej ogólnopolskiej olimpiady realizowanej w zakresie czterech przedmiotów: matematyki, fizyki, chemii i geografii z elementami geologii. Ostateczny termin wysyłania rozwiązań do I etapu mija 7 grudnia.

Rzeczpospolita 14.10.2008 r.

Międzynarodowe Targi Witrotechnologia są przedsięwzięciem nowym, realizowanym w Polsce po raz pierwszy. Waga problemu, któremu są poświęcone jest jednak duża. Świadczy o tym chociażby liczebność patronów medialnych i ranga patronów honorowych tej imprezy. Organizatorzy mają więc nadzieję, że jest to początek regularnych spotkań ludzi zainteresowanych wykorzystaniem narzędzi do wirtualizacji procesów technologicznych i innych działań z zakresu techniki. Przewodniczącym Rady Programowej Targów został prof. Józef Suchy, dziekan Wydziału Odlewnictwa AGH.

✉ opracowała Małgorzata Krokoszyńska

Więcej informacji prasowych o AGH znajdziecie Państwo na stronie internetowej AGH w serwisie Aktualności w zakładce „Wybrane z prasy” pod adresem: www.agh.edu.pl/pl/aktualnosci/wybrane-z-prasy.html

Wspomnienie o prof. dr. hab. inż. Józefie Kozielskim

Dnia 7 marca 2008 roku zmarł w Krakowie w wieku 87 lat prof. dr hab. inż. Józef Kozielski, emerytowany, długoletni nauczyciel akademicki początkowo w Katedrze Metalurgii Stali, a po likwidacji Katedr w Zakładzie Metalurgii Stali Wydziału o aktualnej nazwie Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej Akademii Górniczo-Hutniczej. Profesor Józef Kozielski urodził się 13 marca 1921 roku w Dobczycach, gdzie ukończył szkołę podstawową. Do Gimnazjum i Liceum uczęszczał w Wieliczce. W 1939 roku ukończył pierwszą klasę Liceum Ogólnokształcącego. Po wybuchu II Wojny Światowej dalsze lata nauki odbywał na kursach tajnego nauczania, prowadzonych przez kadrę tegoż Liceum. Maturę zdał w 1944 roku. Bezpośrednio po wyzwoleniu, w 1945 roku, rozpoczął studia na Wydziale Hutniczym AGH w Krakowie. Studia ukończył w 1949 roku uzyskując dyplom mgr inż. metalurga.

Pracę zawodową rozpoczął w listopadzie 1948 roku w Instytucie Metalurgii Żelaza w Gliwicach, początkowo na stanowisku asystenta, później kierownika pracowni. W 1955 roku został służbowo przeniesiony przez Ministra Hutnictwa do Instytutu Metali Lekkich w Skawinie, na stanowisko kierownika Zakładu Metalurgii. Jednocześnie w latach 1952–1956 pracował w AGH, początkowo w charakterze prowadzącego ćwiczenia, a następnie jako tak zwany kontraktowy pracownik nauki. Od listopada 1956 r. rozpoczął pracę na pełny etat w Katedrze Metalurgii Stali, najpierw na stanowisku pomocniczego pracownika naukowego, a następnie adiunkta. Decyzją Rady Wydziału Metalurgicznego AGH w czerwcu 1960 roku uzyskał stopień doktora nauk technicznych, a także w czerwcu 1966 roku stopień doktora habilitowanego. Od roku 1967 został powołany na stanowisko docenta etatowego w Katedrze Metalurgii Stali Wydziału Metalurgicznego AGH. Przez dwa lata pełnił funkcję kierownika Zakładu Żelazostopów w Katedrze Metalurgii Stali. W 1983 roku uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego i uzyskał etat profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Metalurgii Stali Wydziału Metalurgicznego AGH. Na etacie tym pracował do września 1991 roku, kiedy przeszedł na emeryturę.

Profesor Józef Kozielski w latach 1968–1972 pełnił funkcję prodziekana Wydziału Metalurgicznego AGH oraz przez wiele lat kierownika Studium Podyplomowego z zakresu Stalownictwa.

Jednocześnie pełnił wiele funkcji społecznych związanych z wychowywaniem młodzieży. Był wieloletnim opiekunem dydaktycznych praktyk semestralnych dla studentów pierwszego roku, przewodniczącym Wydziałowej Rady ds. Młodzieży, opiekunem domu studenckiego oraz członkiem Rady Szkoły ds. Młodzieży. Udzielał się także w pracy Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Od początku pracy zawodowej zainteresowania naukowe prof. Józefa Kozielskiego związane były ściśle z zagadnieniami teorii, a szczególnie praktyki procesów metalurgicznych, w szczególności dotyczących metalurgii żelazostopów. Główne kierunki badawcze obejmowały:

- optymalizację technologii wytwarzania stali w piecach martenowskich martenowskich elektrycznych łukowych,
- metalotermiczne wytwarzanie żelazostopów i stopów kompleksowych typu FeTiAlB,
- rozpuszczalność gazów w żelazostopach oraz wpływ gazów na ich jakość, w tym technologia produkcji żelazochromu wysokoazotowego,
- wykorzystanie surowców odpadowych do produkcji żelazostopów,
- optymalizacja elektrotermicznej technologii wytwarzania żelazostopów,
- kompleksowe badania własności technologicznych tworzyw stosowanych do produkcji żelazostopów.

Efektom działalności naukowej, związanej z powyższą tematyką, prof. J. Kozielskiego jest autorstwo lub współautorstwo 20 artykułów oryginalnych, 2 skryptów, 9 patentów, 8 książek i 5 artykułów o charakterze monograficznym. Jednocześnie współuczestniczył w realizacji 42 prac naukowo badawczych i 9 opracowań o charakterze ekspertyz. Skrypt pt. *Żelazostopy* napisany wspólnie z prof. F. Orszakim oraz książki *Żelazostopy* i *Żelazokorzem* były pionierskimi pozycjami w literaturze krajowej w zakresie teorii i produkcji żelazostopów. Przygotował i obronił pracę doktorską na temat *Mechanizm i kinetyka utleniania molibdenu*. Opracował i obronił pracę habilitacyjną pt. *Rozpuszczalność azotu i kinetyka azotowania chromu i stopów chromu z żelazem o zawartości 40% Fe*. Za pracę habilitacyjną otrzymał

nagrodę ówczesnego Ministra Szkół Wyższych.

Wśród prac badawczych, których wiele zostało wdrożonych do praktyki przemysłowej, na szczególną uwagę zasługuje opracowanie metody utleniającego prażenia molibdenu, łącznie z technologią produkcji żelazomolibdenu. Przez cały czas pracy naukowej z zakładami przemysłowymi produkującymi żelazostopy. Przez wiele lat pełnił funkcję konsultanta naukowego w hutach żelazostopów „Siechnice” oraz „Łaziska”.

Równocześnie z intensywną pracą naukowo badawczą prof. J. Kozielski zaangażowany był w pracę dydaktyczną. Systematycznie wzbogacał treści prowadzonych zajęć w nowoczesną wiedzę, unowocześniał formy prowadzonych zajęć. W czasie wieloletniej pracy wypromował dwóch doktorów oraz kilkudziesięciu inżynierów i magistrów.

Za wyniki w pracy zawodowej i społecznej został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Medalem X-lecia Polski Ludowej oraz wieloma branżowymi i regionalnymi odznaczeniami. Za udział w opracowaniu i wdrożeniu licznych prac badawczych został dwukrotnie laureatem zespołowej Nagrody Państwowej II stopnia w dziedzinie nauk technicznych oraz trzykrotnie laureatem nagrody Ministra, a także kilkakrotnie nagrody Rektora AGH.

W zmarłym straciłmy człowieka dużej wiedzy, uznanego naukowca oraz cenionego wychowawcę i przyjaciela wielu roczników młodzieży studenckiej.

dr hab. inż. Mirosław Karbowniczek,
prof. AGH

Moralne dylematy społeczeństwa polskiego

W dniu 26 września 2008 roku na Wydziale Nauk Społecznych Stosowanych AGH odbyła się ogólnopolska konferencja pt. „Moralne dylematy społeczeństwa polskiego”. Konferencja, podzielona została na dwie plenarne i pięć roboczych sesji. Uczestniczyło w nich około 50 osób.

Otwarcia konferencji dokonał Dziekan Wydziału Nauk Społecznych Stosowanych, dr hab. Zbigniew Pasek, a w sesji plenarnej, której przewodniczył prof. Janusz Mucha, wystąpili: prof. Krystyna Słany z referatem pt. „Rodzina polska w kontekście globalnych przemian”, dr hab. Maria Szymeja z referatem „Polski rasizm jako problem etyczny”, dr hab. Wojciech Pawlik przedstawił referat pt. „Zmierzch człowieka kantowskiego, czyli czy możliwe jest społeczeństwo beznormatywne”, a dr hab. Jerzy Bartkowski wystąpił z referatem „Czy można zmierzyć moralność w społeczeństwie polskim?”. Ostatni referat w sesji plenarnej pt. „Normy i wartości w społeczności śląskiej” przedstawiła dr hab. Urszula Swadźba.

W następnej części konferencji odbyły się sesje robocze. Na pierwszej z nich zatytułowanej „Moralność młodzieży” można było wysłuchać dwóch referatów: dr hab. Sławomir Zaręby – „Horyzonty moralności polskiego ucznia i studenta” oraz dr Ondreja Stefanaka – „Demograficzne, społeczne i religijne uwarunkowania postaw prospołecznych młodzieży słowackiej”. Drugą sesję roboczą zatytułowaną „Ład aksjonormatywny. Społeczeństwo i jednostka”, wypełniło pięć referatów. Doktor Jerzy Baradziej przedstawił referat pt. „Podstawy ładu aksjonormatywnego w społeczeństwie tradycyjnym i społeczeństwie nowoczesnym”, dr Tadeusz Kamiński wygłosił referat pt. „Czy i jak strajkować – nauczyciele w poszukiwaniu godziwych form protestu”, dr Marzena Takuska-Mróż wystąpiła z referatem „Człowiek w społeczeństwie ponowoczesnym – refleksje socjologa”, a dr Jolanta Kociuba przedstawiła referat pt. „Współczesna jednostka – istota racjonalna, emocjonalna czy moralna?”

Trzecia sesja robocza zatytułowana „Konsumpcjonizm, globalizacja, społeczność lokalna” składała się z sześciu referatów. Doktor Urszula Kusio przedstawiła referat „Globalizacja jako imperatyw zmiany na skali wartości rdzennych”, mgr Agata Orzechowska wygłosiła referat pt. „Moralne aspekty

świadomego konsumeryzmu w Polsce. Analiza wybranych przykładów”, a dr Andrzej Kasperek wystąpił z referatem „Etos Pracy w czasach estetyki konsumpcji. Socjologiczny szkielet na przykładzie mieszkańców Katowic”. Doktor Antonina Sebesta wygłosiła referat „Ochrona środowiska, a inwestycyjne plany społeczności lokalnych jako dylemat moralny”, mgr Tomasz Piróg zaprezentował referat pt. „Budowa kultury zaufania w społecznościach lokalnych. Problemy III sektora”, a na koniec tej sesji wystąpiła dr Dobroniega Trawkowska prezentując referat „Dylematy moralne pracownika socjalnego”.

Czwarta sesja robocza pt. „Polityka i gospodarka. Nowe dylematy moralne” objęła siedem referatów. Pierwszy z nich, zatytułowany „Przystanek przez zakrętem. Diagnoza bezrobocia na regionalnym rynku pracy” wygłosiła dr Marzena Mamak-Zdanecka, drugi referat o tytule „Kultura nietolerancji – rola ksenofobii w konstruowaniu światopoglądu polskich ugrupowań antyeuropejskich” wygłosił mgr Łukasz Opozda. Wojciech Misztal wystąpił z referatem „Moralne uwarunkowania dialogu obywatelskiego w Polsce”, dr Łucja Kaprańska zaprezentowała referat „Jak Internet

zmienia naszą moralność – grzechy internautów”. Doktor Magdalena Szpunar wystąpiła z referatem „Co moje to i twoje? Etyka zawodowa informatyków, a własność oprogramowania”, a na koniec sesji dr Alojzy Morzyniec, zaprezentował referat „Moralne dylematy związane z rozwojem inżynierii genetycznej, a w szczególności z zapłodnieniem in vitro”.

Ostatnia sesja robocza, zatytułowana „Religia i rodzina”, objęła cztery referaty. Doktor Ewa Krawczak wystąpiła z referatem pt. „Wobec fenomenu bezżenności. Alternatywny styl życia czy erozja małżeństwa”, a mgr Łukasz Krzyżowski zaprezentował referat „Matka Polska – Matka Migrantka. Rodzina i macierzyństwo w dobie globalnej mobilności”. Następnie dr Wioletta Knapik wygłosiła referat „Wpływ Kościoła katolickiego na życie współczesnych kobiet wiejskich”, a mgr Radosław Tyrąła zaprezentował referat „Świeckość jako wartość. Przyczynek do portretu aksjologicznego polskich niewierzących”.

Należy zwrócić uwagę, że problem moralności, jak pokazały wygłoszone referaty, może być bardzo szeroko pojmowany, co prowadzi do znacznych trudności definicyjnych. Równocześnie można mieć pewność, że zarówno zaprezentowane poglądy, jak i żywa i przedmiotowa dyskusja jaka miała miejsce na konferencji, przyczynią się do zniwelowania tych trudności.

✉ Maciej Myśliwiec

Medale Komisji Edukacji Narodowej

wręczone podczas uroczystego posiedzenia Senatu AGH z okazji Dnia Komisji Edukacji Narodowej 2008/2000 w dniu 17 października 2008

Wydział Górnicztwa i Geoinżynierii

- dr hab. inż. Zdzisław Galaś, prof. nadzw.
- dr inż. Mieczysław Śłószarz

Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki

- prof. dr hab. Władysław Kubiak
- dr inż. Krystyna Wodnicka

Wydział Odlewnictwa

- prof. Zbigniew Bonderek
- prof. Andrzej Chojecki

Wydział Metali Nieżelaznych

- dr inż. Piotr Jarosz

Wydział Wiernictwa, Nafty i Gazu

- dr Lucyna Czekaj

Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska

- dr inż. Jerzy Dec
- dr inż. Jerzy Karczewski
- dr inż. Jerzy Stanisław Ziętek

Wydział Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Elektroniki

- dr inż. Marek Gajęcki

- dr hab. inż. Zbigniew Galias, prof. nadzw.

- dr hab. inż. Marek Gorgoń
- dr inż. Krystyn Hajduk
- dr inż. Radosław Klimek
- dr hab. inż. Wiesław Ludwin, prof. nadzw.
- dr inż. Konstanty Marszałek

Wydział Zarządzania

- dr hab. Marta Czyż, prof. nadzw.
- dr inż. Jerzy Feliks
- dr inż. Andrzej Kucharczyk
- dr inż. Janusz Opila
- dr Wojciech Pawnik

Wydział Paliw i Energii

- dr inż. Andrzej Rozwadowski
- dr inż. Marta Wójcik

Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej

- dr Andrzej Bombik

Wydział Matematyki Stosowanej

- dr Anna Rycerz

Wydział Humanistycznego

- dr Krzysztof Matuszek

Projekt AGH – PK UNESCO

Od października 2008 Akademia Górniczo-Hutnicza gości 5 młodych

naukowców stypendystów prestiżowego programu UNESCO – Poland Co-

sponsored Fellowships 2008 oraz programu Polskiego Komitetu ds. UNESCO. Studenci z krajów rozwijających się: Bekbauov Bakhbergen Ermekbayevich (Kazakhstan), Mwijage Avera (United Republic of Tanzania), Nkambule Sicelo (Swaziland), Nurga Wubishet Gebremariam (Ethiopia), Pagona Felix (Malawi). Studenci ci realizują swoje sześciomiesięczne staże naukowe na następujących wydziałach AGH: Wiertnictwa Nafty i Gazu, Fizyki i Informatyki Stosowanej, Inżynierii Materiałowej i Ceramiki, Inżynierii Mechanicznej i Robotyki.

Program stypendialny UNESCO/Poland stwarza doskonałą okazję do promowania polskich ośrodków naukowych oraz nawiązywania współpracy między placówkami badawczymi z krajów partnerskich.

Koordinatorem inicjatywy ze strony AGH jest prof. Janusz Szpytko.

foto: E. Barnachowska-Prociów

Stypendyści UNESCO z wizytą u Pana Prorektora ds. Współpracy i Rozwoju AGH Prof. dr hab. inż. Jerzego Lisa

✉ Janusz Szpytko

Smak wiedzy

Krótką refleksją o studiowaniu

Dwustopniowa struktura dawnych jednolitych studiów magisterskich wprowadza w życie uczelni pewien nowy porządek, lecz także element nieciągłości i nerwowości; zamiast jednego – jakby dwa początki studiów i dwa egzaminy końcowe, a okres pomiędzy tym początkiem a końcem niebezpiecznie krótki. Brakuje czasu na integrację z rówieśnikami, często na poznanie otoczenia, a co dopiero na prawdziwe studiowanie, to, co nazwalibyśmy „smakiem studiów”: autonomiczne pogłębianie indywidualnych zainteresowań pod troskliwym okiem opiekuna naukowego. Tylko nieliczni orientują się, że taka możliwość istnieje w studenckim ruchu naukowym i wielu innych, dodatkowych formach kształcenia oferowanych przez naszą uczelnię.

Poznajmy się

Blabel, studenckie koło naukowe o profilu językowym, z założenia funkcjonuje ponad podziałami: interesują nas wszystkie języki we wszelkich aspektach i kontekstach, a nasza oferta adresowana jest do ogółu studentów AGH. Gdyby ktoś jednym słowem chciał określić główne przesłanie naszego koła, to słowo brzmiałoby „otwartość”. Zgodnie z takim hasłem pragniemy zaprosić

serdecznie opiekunów i członków wszystkich kół naukowych naszej uczelni w dniu 20 listopada na specjalny Naukowy Wieczór Czwartkowy **Blabela**. Spróbujemy wspólnymi siłami przekonać słuchaczy AGH, że najlepszą częścią studiów uniwersyteckich jest osobisty wybór i wysiłek, autorski wkład każdego z nas – czy to studenta, czy nauczyciela akademickiego – w zbiorowe życie uczelni.

Moja Uczelnia

Akademia Górniczo-Hutnicza ma swoje plusy i minusy. Jak każda uczelnia? Skoro to jednak nasza Alma Mater,

najlepiej polubić ją za zalety, a wady starać się delikatnie korygować. Podczas spotkania 20 listopada pragniemy między innymi ogłosić konkurs otwarty dla wszystkich studentów AGH zatytułowany **Moja Uczelnia**. O szczegółach poinformujemy Państwa wkrótce na stronie KN Blabel www.blabel.agh.edu.pl.

✉ Anna Cisowska, Magdalena Pabisiak
KN Blabel Studium Języków Obcych

foto: arch. autora

W rytmie ogniska 2008

W październikowy wieczór, w miękińskich lasach, już po raz ósmy niepełnosprawni studenci krakowskich uczelni spotkali się przy integracyjnym ognisku. Wspólna biesiada, jak co roku, jest symbolem powitania Studentów I roku, ale nie tylko, bowiem celem imprezy jest także integracja środowiska studenckiego z władzami poszczególnych uczelni, które zaangażowane są w sprawy studentów niepełnosprawnych.

Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz przedstawiciele Fundacji Studentów i Absolwentów AGH w Krakowie „Academica” – współorganizatorzy ogniska – mgr inż. Łukasz Jura i mgr inż. Grzegorz Król, a także organizacji studenckich, na czele z Dariuszem Pasternakiem z Uczelnianej Rady Samorządu Studentów AGH, a także przedstawiciele krakowskich organizacji pozarządowych np. Fundacja Instytut

rozgrzewali i osuszali swoim repertuarem zmokniętych deszczem imprezowiczów.

Ognisko, odbyło się 16 października br. w miękińskim Ośrodku szkoleniowo-dydaktycznym Wydziału Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska AGH. Organizatorzy imprezy zadbałi o wygodę osób poruszających się na wózkach i o kulach, toteż dla nich właśnie, zostały zamówione autokary specjalnie dostosowane, które dowiozły i odwiozły uczestników ogniska. Posiadały windę, dzięki której osoba poruszająca się na wózku nie musiała z niego schodzić oraz miejsca w autokarze, w których mogła bez problemu zaparkować wózek.

Za okazłą pomoc i możliwość uczestniczenia w tak wspaniałym przedsięwzięciu, pragniemy serdecznie podziękować wszystkim, którzy pomogli zorganizować to spotkanie. Czynnny udział w organizowaniu imprezy wzięli także osoby zrzeszone w stowarzyszeniach studentów niepełnosprawnych ww. Uczelni, którym również dziękujemy.

W tym roku w ognisku wzięło udział prawie 140 osób, którzy bawili się do późnych godzin wieczornych, pomimo niesprzyjającej pogody. Wśród uczestników ogniska poza studentami niepełnosprawnymi, byli także niepełnosprawni studenci oraz pracownicy krakowskich uczelni. Deszcz niestety uniemożliwił przeprowadzenie konkursów i zabaw mających poznać specyfikę i problemów osób z różnymi dysfunkcjami (ruch, słuch, wzrok).

Przedsięwzięcie, jak co roku możliwe było dzięki dofinansowaniu z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Urzędu Miasta Krakowa.

☞ Zofia Florek-Paszkowska

Od lewej: Edyta Szymanek, dr Małgorzata Trojańska, mgr inż. Jan Ortyl, dr hab. Janina Filek, prof. dr hab. Andrzej Chochół, prof. dr hab. inż. Zbigniew Kąkol, mgr inż. Andrzej Wójtowicz

W części oficjalnej Justyna Hawryluk, przewodnicząca Zrzeszenia Studentów Niepełnosprawnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, uroczyste powitała Organizatorów i Gości. Swoją obecnością zaszczytili nas oraz głos zabrali prof. Zbigniew Kąkol – Prorektor AGH ds. Kształcenia, prof. Andrzej Chochół – Prorektor UE ds. Studenckich, mgr inż. Jan Ortyl – Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych Politechniki Krakowskiej, dr hab. Janina Filek – Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych. Po raz pierwszy mieliśmy przyjemność gościć dr Małgorzatę Trojańską – Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Pedagogicznego. Udział w powitaniu wzięła także Edyta Szymanek – studentka Uniwersytetu Jagiellońskiego – Redaktor Naczelna Krakowskiego Semestralnika Studentów Niepełnosprawnych, która zachęciła wszystkich do współpracy przy semestralniku oraz wzięcia udziału w konkursie na nazwę i logo semestralnika. Głos zabrał także główny organizator imprezy, mgr inż. Andrzej Wójtowicz – Kierownik Biura ds. Osób Niepełnosprawnych AGH.

Wśród zaproszonych Gości znaleźli się także Alicja Rostocka z Państwowego

Rozwoju Regionalnego. Oficjalną część zakończył Jacek Merdalski – Przewodniczący Zrzeszenia Studentów Niepełnosprawnych PK, zapraszając wszystkie głodne żołądki na smaczne, grillowe przekąski. Tym humorystycznym akcentem rozpoczęła się rozrywkowa część przedsięwzięcia. Jak co roku, przedstawiciele Orkiestry Reprezentacyjnej AGH, pod przewodnictwem Piotra Korczyńskiego

Przedstawiciele Orkiestry Reprezentacyjnej AGH

Forum Kół Naukowych

spotkania z nauką i sztuką

foto. ZS

Amadeusza Mozarta oraz *Libertango* Astora Piazzolli.

Mam nadzieję, że tak rozpoczęty kolejny rok pod znakiem Forum Kół Naukowych „Spotkania z Nauką i Sztuką” będzie należał do udanych oraz przyniesie wiele emocji i wrażeń naukowo-artystycznych. Tego życzę Pomysłodawcom tej cennej inicjatywy oraz jej uczestnikom, a Państwa serdecznie zapraszam do udziału w spotkaniach.

Małgorzata Śliwka

Forum Kół Naukowych – spotkania z nauką i sztuką to cykl spotkań, organizowanych w Akademii Górniczo-Hutniczej co miesiąc, od czerwca 2003. Ostatnie spotkanie, które miało miejsce w AGH 7 października br. było już trzydziestym siódmym Forum zorganizowanym wspólnie przez Pełnomocników Rektora AGH ds. Kół Naukowych Pionów Górniczego i Hutniczego, prof. dr hab. inż. Barbarę Jabłońską-Firek oraz dr inż. Leszka Kurcza.

Kolejny cykl spotkań w nowym roku akademickim rozpoczął Prorektor ds. Kształcenia AGH prof. Zbigniew Kąkol, który wcielił się w rolę „Mistrza”. W roli „Ucznia” wystąpił student Wydziału Fizyki i Informatyki Stosowanej AGH, Paweł Pędrak. Prelegenci przedstawili zagadnienia dotyczące tomografii komputerowej, zasadę działania tomografów, tworzenia obrazu, a także praktyczne przykłady wykorzystania promieniowania X oraz MRJ w medycynie.

Forum KN ma na celu integrację studenckich kół naukowych obu pionów i promocję studenckiego ruchu naukowego oraz wprowadzenie elementu humanizującego działalność studentów uczelni technicznej i kontaktu ze sferą kultury i sztuki, dlatego każde spotkanie podzielone jest na dwie części: naukową i artystyczną. Nie inaczej było i tym razem.

W części artystycznej wystąpił smyczkowy kwartet VISTULA w składzie: Zofia Wojniakiewicz – I skrzypce, Oriana Bogdanowicz – II skrzypce, Maria Dutka – altówka, Piotr Głuszyński – wiolonczela. Młodzi artyści, studenci krakowskiej Akademii Muzycznej, popisowo wykonali *Divertimento nr 1, D dur* Wolfganga

foto. ZS

Stowarzyszenie STUDENCKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE
Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica

ogłaszają:

X konkurs na najlepszą pracę dyplomową „Diamenty AGH”

pod patronatem Jego Magnificencji Rektora AGH

Konkurs odbywa się w dwóch kategoriach:
najlepsza praca teoretyczna, najlepsza praca aplikacyjna

Uczestnikami Konkursu mogą być studenci AGH, którzy zdali egzamin dyplomowy w regulaminowym terminie. Prace należy składać do dnia 30 października 2008 roku w sekretariacie Stowarzyszenia. Wyróżnione w Konkursie prace są prezentowane na specjalnej wystawie w Bibliotece Głównej AGH.

Wręczenie nagród i statuetek „Diamenty AGH” dla zwycięzców Konkursu odbywa się podczas uroczystości inauguracji roku akademickiego. Informacje dotyczące Konkursu i Regulamin dostępne są na stronie

<http://www.stn.agh.edu.pl/>

Wesołe Świąta Dzieciom

Akcja charytatywna

„Przecież wszyscy dorośli byli kiedyś dziećmi, ale niewielu z nich pamięta o tym”

Antoine de Saint Exupery

Oto motto rozpoczynającej się kolejnej edycji akcji charytatywnej organizowanej przez studentów AGH „Wesołe Świąta Dzieciom”, mającej na celu przygotowanie i wręczenie w dniu św. Mikołaja paczek z prezentami podopiecznym z krakowskich domów dziecka. Kontynuacja przedsięwzięcia jest następną inicjatywą podejmowaną przez organizatorów projektu „AGH lokomotywą postępu”.

Dzieciństwo to czas magiczny, w którym radości i smutki przeżywa się mocniej. Świąta Bożego Narodzenia kojarzą się z radością z prezentów pod choinką, a otrzymane pluszowe misie i lalki nie są przedmiotami, lecz przyjaciółmi na cały rok. Jako ludzie dorośli możemy wciąż uczestniczyć w bajkowym świecie dzieci z domów dziecka budując ich radość, która bez naszego udziału nie mogłaby zaistnieć.

Nieraz kierowani odruchem serca chcielibyśmy pomóc, lecz nie wiemy czy ofiarowane przez nas potrzebującym pieniądze zostaną przeznaczone na właściwy cel. Dlatego potrzebne są zorganizowane akcje, w których sami uczestniczymy i stąd mamy pewność, że całkowity dochód zostanie przeznaczony na wskazany cel. Podczas akcji „Wesołe Świąta Dzieciom” studenci zbierają pieniądze nie tylko na gry, zabawki, książki i słodycze przynoszące im radość, lecz także na podręczniki, przybory szkolne, ubrania i meble umożliwiające im normalny rozwój.

Uczelnia skupia w sobie ogromny potencjał w postaci młodych ludzi, których zapał i energia dają możliwość

foto: Lukasz Wzorek

zorganizowania dużego przedsięwzięcia, efekty będą widoczne w postaci uśmiechu na twarzach dzieci, które wolontariusze będą mogli oglądać.

Zeszłoroczna akcja trwała trzy dni, zaangażowały się w nią trzy koła naukowe i wspólnym wysiłkiem zebrano pięć tysięcy złotych, za które zakupiono prezenty dla podopiecznych z dwóch domów dziecka. Tegoroczna akcja odbędzie się w dniach 10–12 grudnia i ma mieć w zamierzeniu dużo większy zasięg. Zbiórka pieniędzy ma być połączona z imprezami

i profesjonalne stroje wolontariuszy były odzwierciedleniem ich zapału i zaangażowania.

Powodzenie akcji zależy jednakże przede wszystkim od chęci współpracy studentów AGH. Potrzebni są wolontariusze nie tylko do zbierania pieniędzy, lecz także tworzenia akcji, jak chociażby wspomnianych materiałów promocyjnych. Poza satysfakcją z wzięcia udziału w spełnianiu marzeń najmłodszych mających trudne dzieciństwo, gwarantujemy wiele śmiechu i dobrej zabawy, która zawsze towarzyszy pracy zespołowej. Na koniec akcji przewidziana została także nagroda w formie imprezy dla wolontariuszy. Wszyscy zainteresowani proszeni są o kontakt z Łukaszem Wzorkiem (WzoRRo@gmail.com) jednym z pomysłodawców akcji lub za pośrednictwem strony www.swietadzieciom.agh.edu.pl.

Autorzy akcji słusznie twierdzą, że AGH słynie jako uczelnia ludzi umiejących się bawić, pokażmy, że umiemy dobrą zabawę połączyć z inicjatywą pomocy innym. „Każdy z nas był kiedyś dzieckiem, lecz niewielu z nas pamięta o tym”, a czy Ty weźmiesz udział w tworzeniu magicznych świąt dla najmłodszych z domów dziecka?

foto: Lukasz Wzorek

✉ Agata Puchała

fol. ZS

Żyła AGH w remoncie

Ponad rok temu wraz z kolegą Maciejem Królem wymyśliłem, a następnie podjąłem się realizacji projektu „AGH Lokomotywę Postępu”. Informowano o nim zarówno w kwietniowym Biuletynie jak i w ogólnopolskich mediach. W chwili obecnej mogę z przyjemnością i satysfakcją powiedzieć, że projekt wchodzi w końcowe stadium. Pod koniec sierpnia nastąpiło przetransportowanie naszego Ty2-559 z Krakowa na Śląsk i wreszcie rozpoczął się remont parowozu zwanego potocznie „Żyłą”. Postępy w pracach nad naszą żelazną maskotką można śledzić na stronie internetowej www.firma.agh.edu.pl w zakładce galeria. W niedługim czasie parowóz wraz z tendrem i zabytkowym wagonem staną się kolejną atrakcją Krakowa i kolejnym symbolem Akademii.

Znalezienie odpowiedniej firmy, która na dogodnych dla nas warunkach podjęłaby się tak specyficznego zadania, jakim jest remont parowozu, było nie lada wyzwaniem, ale dzięki pomocy braci Krzysztofa i Zbigniewa Jakubinów z Towarzystwa Ochrony Zabytków Kolejnictwa i Organizacji Skansenu Pyskowice, udało nam się nawiązać współpracę z Przedsiębiorstwem Transportu Kolejowego SA. Pan Mariusz Hrabak Kierownik Zakładu Napraw i Utrzymania Taboru, wspomnianej firmy, okazał się osobą, która z pasją pomaga nam dobrać do finału tego projektu. Podczas naszych cotygodniowych wizyt w Pyskowicach, gdzie odbywa się remont, przekonujemy się, że wybór wykonawcy remontu eksponatów był stuprocentowo trafiony, ponieważ wszystko co się da, robią na wysoki poziom, dosłownie bawią się w zegarmistrzostwo przez co każdy szczegół jest dopracowany, a rezultat prac oszałamiający. Pan Hrabak codziennie dogląda wszystkiego i osobiście pilnuje, aby prace wykonywane były według najwyższych standardów.

Renowacja lokomotywy jest droгим przedsięwzięciem, podobnie zresztą jak i pozostałe etapy projektu. Do chwili obecnej uczelnia nie poniosła żadnych kosztów związanych z projektem, w drodze negocjacji zawsze udawało nam się obniżyć koszty do zera. Z trwającymi od ponad miesiąca pracami nad odnowieniem „Żyły” może nie pójść tak łatwo, dlatego też rozglądamy się za sponsorami. Sprawę ułatwia nam fakt, iż nad projektem patronat objął Prezydent Miasta Kraków Jacek Majchrowski oraz Rektor AGH Antoni Tajduś. Przed nami jeszcze

ogrom prac związanych z zakończeniem remontu, pracami ziemnymi oraz najciekawszym etapem przedsięwzięcia, czyli transportem naszego kolosa ulicami Krakowa. Przedsięwzięcie planujemy zakończyć jeszcze w roku 2008

✉ Łukasz Wzorek

Fundacja RWE

ZABŁYŚNIJ! I ZDOBAJ STYPENDIUM

NASZ ŚREDNIA 4.0 LUB WYŻSZA ZNAJZ JĘZYKI OBCEJ
ZOSTANIE JEDNYM Z CZTERECH STUDENTÓW, KTÓRYM FUNDACJA RWE PRZYJĘTA
ROKOWE STYPENDIUM W WYSOKOŚCI 800 ZŁ MIESIĘCZNIE!

Więcej informacji na www.rwe.pl

Zarząd Stowarzyszenia Wychowanków został ukonstytuowany

Pierwsze posiedzenie nowo wybranego Zarządu Głównego Stowarzyszenia Wychowanków AGH odbyło się, z udziałem Rektora prof. Antoniego Tajdusia, 30 września 2008.

Czerwcowy Zjazd, na wniosek Kapituły, nadał godność Członka Honorowego Stowarzyszenia pięciu osobom: prof. Arturowi Bębnowi, prof. Antoniemu Tajdusiowi, Stanisławowi Dygudzie, Konradowi Kuczyńskiemu i Jerzemu Nowakowskiemu. Przewodniczący Stowarzyszenia złożył im wszystkim serdeczne gratulacje i wręczył odpowiednie dyplomy.

Aktualną sytuację uczelni oraz program imprez jubileuszu 90-lecia uczelni przedstawił zebrany szeroko i barwnie rektor prof. Antoni Tajduś.

W bieżącej kadencji 2008–2012 Prezydium Zarządu Głównego będzie działało w następującym składzie:

- **wiceprzewodniczący:** Artur Bęben, Czesław Ochab, Bronisław Barchański, Zygmunt Kulig, Henryk Konieczko i Zdzisław Bryg,
- **sekretarz** – Andrzej Miga, **zastępca** – Czesława Ropa,
- **skarbnik** – Ryszard Klempka, **zastępca** – Renata Waclawik-Wróbel,
- **członkowie Prezydium:** Eugenia Miga, Henryk Muzyka, Jerzy Strzemppek, Józef Grabowski, Stanisław Dyguda, Konrad Kuczyński i Jerzy Nowakowski.

for. ZS

Zygmunt Kulig pełnić będzie funkcję sekretarza Kapituły Godności Członka Honorowego SW AGH, a prof. Artur Bęben będzie przedstawicielem Stowarzyszenia w Senacie AGH w kadencji 2008–2012.

Kolega Andrzej Miga poinformował, iż po dłuższych staraniach Stowarzyszenie Wychowanków AGH uzyskało status organizacji pożytku publicznego.

Zarząd zatwierdził powołanie 3 nowych Kół Stowarzyszenia:

- Koło Seniorów – Wydział Górniczy Rocznik 1968 – Rzecznik Stanisław Gwoździkowski;
- Koło Matematyków przy Wydziale Matematyki Stosowanej AGH – Rzecznik Jerzy Stochel;

- Kompania Węglowa SA – Oddział Zakład Remontowo-Produkcyjny – Rzecznik Jan Gil.

Niedawno wydana książka *Górnicza lampa się pali* autorstwa prof. Artura Bębena spotkała się z dużym zainteresowaniem czytelników, co spowodowało szybkie wyczerpanie się niezbyt dużego nakładu. Dlatego autor podczas zebrania mógł obdarować swoim dziełem tylko Przewodniczącego i dwóch nowych członków honorowych. Zapowiedziane zostało drugie wydanie książki.

✉ Andrzej Miga

for. ZS

fort. ZS

fort. ZS

Z Wiesławem Ochmanem w drugie dziesięciolecie

Wspaniałym prezentem dla mieszkańców Piotrkowa i wielką promocją naszej uczelni była impreza kulturalna zorganizowana przez Piotrkowsko-Belchatowskie Koło Stowarzyszenia Wychowanków AGH z okazji dziesięciolecia swej działalności.

10 września br. w klasztorze o.o. Bernardynów zjawili się melomani z Piotrkowa i Belchatowa, tłumnie wypełnili cały kościół, by wysłuchać i rzęsiście okłaskiwać koncertujących tam znanych artystów: Wiesława Ochmana, Renatę Dobosz i Roberta Grudnia. Koncert prowadziła dyrektor Piotrkowskiego Towarzystwa Muzycznego Nina Walecka.

Po zakończeniu koncertu, już w innym miejscu, odbyło się uroczyste zebranie członków Koła Stowarzyszenia Wychowanków. Najznamienitszy członek Koła *maestro* Wiesław Ochman, przybył w towarzystwie Renaty Dobosz, Niny Waleckiej, Roberta Grudnia i o. Gwardiana klasztoru Bernardynów, Dawida Postawy. Wśród gości była delegacja Zarządu Głównego SW AGH z prof. Stanisławem

Mitkowskim. Zebranie Koła prowadził *spiritus movens* ruchu stowarzyszeniowego w regionie piotrkowsko-belchatowskim rzecznik Koła Stanisław Dyguda. Po serdecznym powitaniu przez niego gości odczytany został list prorektora AGH prof. Jerzego Lisa z gratulacjami i pozdrowieniami dla członków Koła. Część oficjalna była krótka. Przewodniczący Stowarzyszenia wręczył kol. Stanisławowi Dygudzie dyplom Honorowego Członka Stowarzyszenia przyznany mu przez Krajowy Zjazd.

Odznaki Honorowe „Zasłużony dla Stowarzyszenia” otrzymali: Antoni Michalak, Stanisław Nowak i Grzegorz Smużny. Albumami jubileuszowymi naszej Uczelni zostali wyróżnieni: Maria Kuś, Zofia Łopacińska, Ewa i Dariusz Cłapowie, Andrzej Kacperski, Antoni Rek, Henryk Rorat i Bernard Telązka.

W czasie niezwykle bogatej biesiady główną postacią był mistrz Wiesław Ochman, mgr inż. ceramik, *doctor honoris causa* AGH. Jemu poświęcił wiele słów

kolega z czasów studiów Staszek Dyguda. Wizerunek osoby szeroko uzdolnionej i bardzo koleżeńskiej został w całej rozciągłości pozytywnie zweryfikowany przez uczestników biesiady. I choć Mistrz sam nie zaśpiewał to chętnie przysłuchiwał się wielu piosenkom rajdowym i ludowym śpiewanym przez biesiadników. W anegdotach, którymi raczył zebranych dało się odczuć, że bardzo ceni sobie swoje techniczne wykształcenie zdobyte w AGH. Na wniosek rzecznika Koła zebrani okrzyknęli go honorowym jego członkiem.

Do poziomu „artystycznego” dostosował się poziom „gastronomiczny”. Niczego nikomu nie brakło. Świadczą o tym zdjęcia redaktora Zbigniewa Sulimy.

Cała impreza jubileuszowa była przygotowana wzorowo. Dużą zasługę mają w tym sponsorzy: Zarząd KWB Belchatów oraz St. Nowak, G. Smużny, A. i P. Nikucy, E. Krzywda, A. Kacperski i St. Grochocki. Im wszystkim oraz innym życzliwym serdecznie podziękował główny organizator jubileuszu Stanisław Dyguda.

Dzięki Władzom Uczelni delegację Zarządu Głównego do Piotrkowa zawiózł i w nocy do Krakowa przywiózł szybko i bezpiecznie Andrzej Kwiecień.

✉ Andrzej Miga

fort. ZS

fort. ZS

fol. ZS

Od lewej: R. Dobosz, N. Walecka, W. Ochman i R. Grudziń

fol. ZS

Od lewej: R. Waclawik-Wróbel, A. Miga, S. Mitkowski, W. Ochman, S. Dyguda

Jubileusz 10lecia Wydziału Matematyki Stosowanej AGH

Hol pawilonu B-7, gromadzący się przed uroczystościami gości

Jubileusz uczczono uroczystym bankietem

fol. Bogusław Bożek